

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXII Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, RUGSEJIS - SEPTEMBER 8, 1988

Nr. 175

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

„LKB Kronika“, Nr. 76

(Tęsinys)

Eina nuo 1972 metų
Perskaitę duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Pareiškimai ir protestai

TSKP CK Generaliniam sekretoriui M. Gorbačioviui

Nuorašai: Lietuvos vyskupams.
RRT įgaliotiniui P. Anilioniui,
Alytaus m. LDT vykdomajam komitetui

Kunigo Antano Gražulio,
II-jo Alytaus katalikų
parapijos vikaro,

Pareiškimas

1987 m. spalio 6 d. Alytaus miesto LDT vyk. k-to pirm-ninko pavaduotojas A. Makštutis, atėjęs į Alytaus kleboniją, man perskaitė RRT įgaliotinio P. Anilionio 1987 m. rugšėjo 20 d. išėjimą. Palikti išėjimo nuorašą ar leisti nusirašyti išėjimo tekstą A. Makštutis atsisakė. Toks pareigūnų elgesys liudija, kad jie nėra įsitikinę iškeltų kaltinimų pagrįstumu ir todėl nori, kad platesnis piliečių ratas nesu-
pažintų su tikslu išėjimo turiniu. Tokia oficiali ir neva viešai skelbiama dokumentu nuo visuomenės slėpimo taktika, išsigalėjusi praityje, nesiderina su dabartine persitvarkymo ir viešumo atmosfera.

P. Anilionio pasirašytame išėjime aš esu kaltinamas, kad 1987 m. rugšėjo 13 d. atvykęs į Šiluvos baziliką, pasakiau antitarybinio pobūdžio pamokslą. Esą pamokslu metu raginsiu netikėti tarybinės propagandos teisingumu, aukštines nuteistus valstybinius nusikaltėlius – kunigus Alf. Svarinską, S. Tamkevičių ir J.K. Matulionį, kvietęs tikintuosius išlaisvinti „Lietu-

vą iš nekrikštytų rankų“. Po pamokslų giedojęs buržuazinės Lietuvos himną. Tuo esą pažeidęs LTSR Konstitucijos 50 str., draudžiantį kurti nesa-taiką ryšium su religiniais kul-tais, ir Religinį susivienijimų nuostatus, ribojančius dvasi-ninkų veiklą ta religine bend-ruomene, kuriai aptarnauti RRT įstaiga yra juos užregis-travusi.
Į šiuos kaltinimus štai ką turiu atsakyti. 1987 m. rugšėjo 13 d. į visos Lietuvos katalikų šventovę atvykau pasimelsti kaip privatus maldininkas. Tą dieną jokių specifinių kunigiškų apeigų neatlikinėjau. Po Sumos daryvavau pamal-džios liaudies atgailos pro-cesijoje – kalbant Rožančių, kelias įėjome apie baziliką. Šiluvoje joio pamokslu nesakiau, tik kaip įprasta, pradedant kalbėti rožančių, gar-siai paskelbiau, kokia intencija melsimės, t.y. atgailos intenci-ja už mūsų tautiečių padarytas nuodėmes, jungiant savo maldą su ta pačia intencija kalėji-muose kalinamų kunigų sude-dama auka.
(Bus daugiau)

Rinkimų propagandoje

Bostonas. – Jei gub. Dukakis laimėtų prezidentūrą, tai Valstybės sekretoriumi galėtų būti Indianos atstovas Lee Hamiltonas. Jis yra Atstovų rūmų Užsienio reikalų komi-tete ir pataria Dukakiui užsie-nio reikaluose.

Kai partija nominuoja kandi-datą į prezidento postą, tai nuo tada jis gauna slapčius praneši-mus apie pasaulio padėtį. Tad kai CIA direktorius William Webster ir jo padėjėjas Bob Gates rugpjūčio 22 d. nuskrido į Bostoną painformuoti apie pa-dėtį, tai šalia kandidato Duka-kio sėdėjo kongr. Lee Hamilto-nas. Buvęs Atstovų rūmų Žval-gybos komiteto pirmininkas Hamiltonas dabar yra Dukakio patarėjas.

CIA nepasakė, koks buvo jo pranešimas gubernatoriui. Bet vienas ten buvęs, ne Hamil-tonas, pasakė, jog Dukakis nesiorientavo apie politinį tereną ir kas vyksta Viduriniuose Rytuose, išskyrus Izraelį.

Kandidatų debatai

Chicagos Sun-Times rašo, jog Jesse Jacksonas savo žmonėms pasakė, jog gub. Dukakis tik vieną kartą skambinęs jam po konvencijos Atlantoje. Jo są-jungininkai sako, kad Jackso-nas nenutrauks ryšių su demokratų nominuotoju ir yra pasiryžęs dalintis galimu pralaimėjimu rinkimuose. Jis sakosi nekritikuojąs kandidato Dukakio, bet kritikuojąs jo rin-kininės propagandos vedimą.

Viceprez. Busho rinkimų vadovas James Baker III

nustatė, kad bus tik du prez-identinę kandidatų debatai ir vienas viceprezidentinių kan-didatų susitikimas. Dukakio ko-mitetas norėjo trijų debatų, bet Busho rinkimų komitetas nesutiko. Debatų turėtų įvykti tarp rugšėjo 25 ir spalio 17 d.

Dukakis skolinasi pinigų

New Yorko gub. Mario Cuomo pripažino suklydęs, duodamas patarimą gub. Dukakiui praėjusiais metais, kad jis gali kartu vesti savo prezidentinę pro-pagandą ir tuo pačiu metu tvar-kyti savo valstybės reikalus, nes Massachusetts abeji rūmai yra demokratų rankose. Cuomo dabar sako, jog Dukakio demokratų jo valstyje jam pridare daug sunkumų, nes ir ten biudžetas nesibalansuoja ir šiuo metu vis reikia skolintis pinigų padengti valstybės įstaigoms.

Vienas Dukakio draugų, Min-nesotos gub. Rudy Perpich, pri-trenkė demokratų savo prana-šavimu apie lapkričio rinkimus. Jis sako, kad George Bushas bus išrinktas ir tai bus didelė dauguma balsų. Minnesota yra viena stipriausių demokratų valstybių, bet Bushas čia pradėjo turėti pasisėkimą. O senato-rius rinkimuose respublikonas sen. David Durenberger laimi prieš demokrta kandidatą Hubert Humphrey, kuris yra valstijos prokuroras.

– **Afganistane**, kaip praneša Valstybės departamentas, ko-munistai pradėjo daugiau rū-pintis opiumo prekyba.

Discovey erdvėlaivio astronautai atvyko į Cape Canaveral bazę Floridoje pasirošti ir išbandyti kelionę į erdvę, kuri turėtų būti šio mėnesio gale ar spalio pradžioje. Iš kairės pusės matyti Richard O. Covey, George D. Nelson, David C. Hilmers, Frederic H. Hauck ir John M. Lounge.

Kabule skraido raketos

Kabulas. – Afganistano sos-tinėje, kaip praneša Reuterio žinių agentūra, skraido raketos ir gandai taip dažnai, kad žmonės nebesusigauja, kur tiesa. Vakarų diplomatai turi savo tarpe gerus ryšius. Jie dažnai vakarais kalbasi ir vis tie patys asmenys, nes Kabule nėra jokių pramogų. Jie klausosi Amerikos Balso ir BBC radi-jo transliacijų, o kontaktai su afganų komunistų vyriausybės atstovais yra labai riboti.

Amerikietis diplomatas pasa-koja, jog Kabule esą blogiau negu Beirute: nėra jokio socia-linio gyvenimo, nėra restoranų, teatro, kinų ir krautuvų. Jau-čiasi, kad gyvena nuo viso pa-saulio atskirtas. Lyg gyventum vienuolyne be dvasinių malonių. Kabulas dabar beveik kas-dien yra raketomis bombarduo-jamas, nes laisvės kovotojai yra arti miesto apylinkių. Užsienio diplomatai čia daugiausia yra sutikę savanorškai tarnauti, o jų šeimos yra likusios savame krašte. Finansiniu atžvilgiu at-lyginimai yra geri visiems dip-lomatams. Amerikiečiai gauna, pavyzdžiui, 50% daugiau atlygi-nimo, negu kad būtų kitur am-basadoje. Amerikos ambasada čia turi tik savo reikalių vedėją su 16 kitų tarnautojų. Jų vietovė yra spygliuota viela ap-tverta. Diplomatai visą laiką turi arti karabinus ir revol-verius. Dokumentai yra greitai sunaikinami, jei prasideda pa-vojus.

Sugrįžo astronautai

Maskva. – Sovietų astronau-tas Vladimiras Lyakovas ir jo partneris afganas Abdulas Mohamandas, kurie buvo „istrige“ erdvėje, sugedus jų kai kuriems instrumentams ir pra-dėjus trukti deguonies, po vienos dienos bandymų patai-syti sugedimus, laimingai nusileido trečiądienį Kazaks-tanę.

Astronautams nevyko sutai-syti erdvėlaivio ir buvo manoma, kad jie turės nusileidimui pa-sinaudoti savo rankomis, bet trečią kartą bandant, vėl pra-dėjo veikti kompiuteriai žemėje ir tada jie galėjo laimingai baigti pavojingą kelionę. Jei jiems nebūtų pavykę sugrįžti į atmosferą, tai jiems būtų li-kę gyventi gal 24 valandas, nes dioksido dujos būtų juos nužudžiusios, sako James Oberg, amerikietis ekspertas sovietų erdvių programose.

Pilni kalėjimai

Komunistų prezidentas Na-jibullah yra labai stipriai sau-gojamas ir jo sargybiniai dažnai dėvi tokią pat eilutę, kaip ir pre-zidentas. Afganistane kalėjimai yra pergrūsti, jauni vyrai sau-gomus sustabdomi ir klausiami, ar tarnavo kariuomenėje, o jei neturi įrodymo, tuoj uždaro-mi kalėjime. Slaptoji policija yra visur. Žmonės net bijo atidaryti duris.

Daugelis Vakarų vyriausybių nėra pripažinusios Afganistano vyriausybės, todėl ir ten esančių diplomatų kontaktai yra reti. Sostinėje yra komunistų lei-džiamas laikraštis „Kabul

Times“, kuriame nėra jokių informacijų, tik sovietų ir afganų karių propaganda. Kai 30 raketų sprogo Kabulo aerouoste, vakarietis diplo-matas sužinojo tik kai jis važiuo toje apylinkėje, nes komunistai tokių žinių nepraneša kitiems afganams. Diplo-matai ir marinai susirenka vieni pas kitus ir žiūri filmų, kai jas gauna iš savo kraštų. Visi diplomatai sutinka, jog afganis-taniečiai savo neturtą ir nelaime priima išdidžiai ir su-orumu. Amerikiečiams reiskia-mas išskirtinas draugiškumas; privčiai keikia sovietus.

Sugrįžo astronautai

Maskva. – Sovietų astronau-tas Vladimiras Lyakovas ir jo partneris afganas Abdulas Mohamandas, kurie buvo „istrige“ erdvėje, sugedus jų kai kuriems instrumentams ir pra-dėjus trukti deguonies, po vienos dienos bandymų patai-syti sugedimus, laimingai nusileido trečiądienį Kazaks-tanę.

Astronautams nevyko sutai-syti erdvėlaivio ir buvo manoma, kad jie turės nusileidimui pa-sinaudoti savo rankomis, bet trečią kartą bandant, vėl pra-dėjo veikti kompiuteriai žemėje ir tada jie galėjo laimingai baigti pavojingą kelionę. Jei jiems nebūtų pavykę sugrįžti į atmosferą, tai jiems būtų li-kę gyventi gal 24 valandas, nes dioksido dujos būtų juos nužudžiusios, sako James Oberg, amerikietis ekspertas sovietų erdvių programose.

Pilni kalėjimai

Komunistų prezidentas Na-jibullah yra labai stipriai sau-gojamas ir jo sargybiniai dažnai dėvi tokią pat eilutę, kaip ir pre-zidentas. Afganistane kalėjimai yra pergrūsti, jauni vyrai sau-gomus sustabdomi ir klausiami, ar tarnavo kariuomenėje, o jei neturi įrodymo, tuoj uždaro-mi kalėjime. Slaptoji policija yra visur. Žmonės net bijo atidaryti duris.

Daugelis Vakarų vyriausybių nėra pripažinusios Afganistano vyriausybės, todėl ir ten esančių diplomatų kontaktai yra reti. Sostinėje yra komunistų lei-džiamas laikraštis „Kabul

TRUMPAI IŠ VISUR

Washingtonė po savaitės atostogų Kongresas vėl pradėjo darbą. Kongreso narių darbų tvarkoje yra biudžeto reikalai, narkotikai ir abortai, mirties bausmės klausimas, ginklų kontrolės reikalas ir Nicaragvos laisvės kovotojų rešimas.

– **Bangladešui** laisvosios pa-saulio valstybės pažadėjo paramą nukentėjusiems nuo potvynio, kurių dabar jau yra 28 milijonai žmonių. Amerika duos maisto už 3.6 mil. dol. vertės. Japonija paskyrė 13 mil. dol. maistui, pinigais ir vaistais. Kitos valstybės pažadėjo padėti pagal savo išteklius.

– **Izraelis** suareštavo daug kariuomenės pareigūnų, kurie imdavo kyšius iš jaunų vyrų, kad jie būtų atleisti nuo tar-navimo kariuomenėje.

– **Irakas** sugriežtino politiką prieš kurdus, kurie nori gauti iš Irako vyriausybės autonomiją. Tukstančiai kurdų pabėgo į Turkiją.

– **Genevoje** Europos fizikai pasiūlė, kad Amerika sulaukytų naujo atomo skaldymo jėgaines statybą, kadangi greitai bus su-rastas būdas naujai technologi-jai.

– **Amerikos** ir Sovietų Sąjungos inspektoriai baigė 60 dienų patikrinimą pagal neseniai pasirašytą vidutinio nuotolio ir trumpesniųjų distan-cijų raketų sumažinimo sutartį. Raketų skaičiai sutiko ir nebuvo jokių klaidų.

– **Maskvoje** Komunistų par-tijos komisija, kuri peržiūri buvusių valymų bylas, pranešė, jog Nikolai I. Bucharin, artimas Lenino bendradarbis, pasiprie-šinęs Stalinui, buvo klaidingai apkaltintas ir nužudytas. Tuo būdu jis reabilituotas.

– **Genevoje** Amerikos dele-gacija nesutinka sumažinti strateginio apsigynimo ginklų tol, kol sovietai neišmontuos radaro stoties Sibire. Amerikos vyriausybės pareikšime rašoma, jog Krasnojarsko radaro mil-žiniškas kompleksas pažeidžia 1972 m. pasirašytą ABM sutar-tį. Sovietai sako, kad tie radaro įrengimai neįeina į antibran-duolinę raketų sutartį.

KGB viršininkas kaltina užsienį

Pripažįsta 1939 m. paktą

Maskva. – Sovietų Sąjungos KGB – saugumo bei slaptosios milicijos viršininkas Viktoras Čebrikovas apkaltino užsienio valstybių žvalgybos agentūras bandymu suorganizuoti politinę opoziciją pačioje Sovietų Sąjun-goje. Vakarų diplomatai šiame pareikšime įžiūri jų konserva-torių arba stalinistų puolimus prieš M. Gorbačiovą.

Čebrikovas savo pusantrų pus-lapio pasikalbėjime „Pravdos“ dienraštyje sako, jog užsienio agentai pasinaudoja „autono-minėmis grupėmis“, pavyzdžiui Demokratine unija, kuri nori sukurti politinę opoziciją ir diskredituoti „Komunistų parti-jos vadovaujančią rolę“. „Slap-tosios tarnybos ir subversyvi-niai ideologiniai centrai nori su-komplikuoti perestroiką, ragina įvairias organizacijas sudaryti slaptas, pusiau legalias, o taip pat net ir legalias sąjungas mūsų krašte, kurios dirbtų pagal jų įsakymus“, sako Čebri-kovas.

KGB skurdas

KGB vadas sako, jog KGB rolę norima sunaikinti ne tik tu užsienio agentų, bet yra taip pat „antisocialistinių, antisovie-tinių žmonių krašte, kurie nori sulikviduoti dabartinę bendruo-menę“. Čebrikovas yra vienas kietųjų Kremiaus linijos žmo-nių, kuris, kai nėra paties Gor-bačiovo Maskvoje, kalba griež-

tai prieš norinčius demokratijos, sako diplomatai. Pernai, kai jis buvo atostogose, panaši situa-cija buvo sukurta Ligačiovo. Už-sienio ministerijos pranešėjas Gennadi Gerasimovas pasakė žurnalistams, kad Gorbačiovas vėl greitai sugrįš, praneša prancūzų žinių agentūra.

Pripažino pakto buvimą

Nuo rugpjūčio 5 d., kai Krem-liaus antrasis vadas Jegoras Li-gačiovas, kalbėdamas per televiziją, viešai ir aiškiai at-sirbojo nuo Gorbačiovo reformų politikos, stalinistai labai suaktyvino savo veiklą. Rugpjū-čio 21 d. policija Maskvoje žiau-riai išardė protesto demonstra-ciją prisimenant 20 metų nuo sovietų invazijos į Čekoslova-kiją. Po to buvo atspausdinti keli griežti stalinistai straipsniai spaudoje. Visą praėjusią savaitę „Pravda“ spausdino straips-nius, kaltindama Vakarų nusizengimais, pradedant Šaltuoju karu ir priverčiant Sovietų Sąjungą tada pasirašyti Molotovo-Ribbentropo paktą su nacių Vokietija 1939 m. rugpjū-tįje. Iki šiol sovietai sakėsi to pakto negalį surasti, o Vakarų nuorašų esą negalima patikėti. Dabar, kaip atrodo, pripažįsta, kad toks paktas buvo tikrai pa-sirašytas. Vakarai privertė tai padaryti.

Tautiniai veikėjai jam demagogai

„Pravda“ taip pat kaltina „demagogus“ už tautinį judėjimą. Iki šiol sovietai sakėsi to pakto negalį surasti, o Vakarų nuorašų esą negalima patikėti. Dabar, kaip atrodo, pripažįsta, kad toks paktas buvo tikrai pa-sirašytas. Vakarai privertė tai padaryti.

Bet penktadienio straipsnyje Politbiuro narys Čebrikovas rašo, jog daugiau, kaip 20,000 KGB agentų kentėjo represijas, kurios buvo „pagrįstos klai-dingais kaltinimais prie Stalino“. Vakarų diplomatai ir žurnalistai tuoj pastebi, ko KGB viršininkas nepaminėjo, kad tik KGB agentai buvo atsakingi už areštus, egzekucijas ir daugelio sovietų piliečių deportacijas Stalino valymo laikais.

Tačiau Čebrikovas prileidžia, jog pirmiau jantys KGB agentai buvo kalti „labai rimtais so-cialistinio legalumo pažeidi-mais“. Jis apgaili, kad taip funkcionavo šį agentūra sovie-tinėje valstybėje. Tačiau jis šiuo „demokratizacijos momentu“ pažymėjo, „jog KGB tes kovą prieš bet kokią „antisovietinės veiklos formą“.

KALENDORIUS

Rugšėjo 8 d.: Tautos šven-tė. Švč. Mergelės Marijos gimimas. Adrijonas, Gerutis, Daumantė, Liaugaudas, Kle-mentina.

Rugšėjo 9 d.: Sergijus, Serapina, Ozana, Vyljus, Ramutė, Darius, Valdas, Argin-tas.

ORAS

Saulė teka 6:22, leidžiasi 7:14.
Temperatūra dieną 83 l., naktį 65 l.

CHORAS IR MOTERŲ ANSAMBLIS PRADEDA DARBĄ

Po vasaros atostogų Šv. Antano lietuvių parapijos choras Detroito rugsėjo 11 d., sekmadienį, pradeda repetitijas prie vargonų tuoj po lietuviškų pamaldų. Visi choristai kviečiami sugrįžti ir dalyvauti repetitijoje, nes 1988-89 chorinio darbo metais yra numatyta rinkti giesmes ir rašyti į juostą ir jas turėti savo pasiklausymui. Moterų ansamblis pradeda darbą rugsėjo 17 d., šeštadienį, 1 val. p.p. Šv. Antano parapijos patalpose.

S. Slizys

LIETUVIŲ DEMONSTRACIJOS VILNIUJE

Algis Zaprackas, „Lietuvių Melodijų“ vedėjas, rugsėjo 28 d. Šv. Antano parapijos salėje rodė B. Bružo susuktą vaizdą juostę iš liepos 9 d. Vilniuje vykusių demonstracijų. Tai buvo tikrai įspūdingas, jausmingas filmas, kuriame matėsi didelė minia lietuvių ir daug lietuviškų trispalvių vėliavų. Mačiusieji tą filmą dėkingi Algiiui Zaprackui už šią gražią paslaugą.

ALTS-GOS METINIS SUSIRINKIMAS

ALTS-gos Detroito skyriaus narių metinis susirinkimas įvyks rugsėjo 18 d. 12 val. Onos ir Česio Sadeikų sodyboje, 28975 Wellington Rd., Farmington, Michigan. Susirinkime bus galima sumokėti ir nario mokesčio. Visi nariai kviečiami susirinkime dalyvauti.

A.A. VLADAS SIRTAUTAS

Rugsėjo 26 d. su šiuo pasauliu atsiskyrė St. Butkaus šaulių kuopos narys Vladas Sirtautas, sulaukęs 76 (be vienos dienos) metų amžiaus. Gimė 1912 m. rugsėjo 27 d.

Rugsėjo 28 d. Val Baužos laidojimo koplyčioje kun. Kazimieras Simaitis ir lankantieji sukalbėjo rožinį. Laidojimo direktorė Yolanda Zaprackienė pareiškė užuojautą likusiai šeimai šių organizacijų vardu: LB Detroito apylinkės, Balfio 76 skyriaus, „Švyturio“ jūrų šaulių kuopos, „Amerikos Lietuvių Balso“ ir „Lietuvių Melodijų“. Paskaitė Maironio eilėraštį. St. Butkaus šaulių kuopos pirminkas Eduardas Milkus tarė žodį ir pareiškė užuojautą Dariaus Girėno klubo ir St. Butkaus šaulių kuopos vardu. Sugiedotas Lietuvos himnas. Gale karsto stovėjo St. Butkaus šaulių kuopos vėliava ir kelios puokštės gėlių.

Rugsėjo 29 d. už Vlado sielą Šv. Antano lietuvių parapijos bažnyčioje šv. Mišias aukėjo kun. Alfonsas Babonas ir kun. Kazimieras Simaitis, vargonavo ir giedojo Juozas Sinkus.

Po gedulingų šv. Mišių amžinam poilsiui buvo nulydėtas ir Švento Kapo kapinės.

Vladas Sirtautas Lietuvoje dirbo transportacijoje; buvo įsigijęs net savo autobusą. Atvykęs į Ameriką apsigyveno Detroito ir dirbo Chevrolet automobilių fabrike.

Nuliūdime liko žmona Stasė, duklė Nijolė su šeima, kiti giminės ir draugai. Vlada, tebūnie Tau lengva Amerikos žemelė!

A.A. SIMONAS BLASKEVIČIUS

Simonas Blaskevičius, sulaukęs 94 metų amžiaus, mirė Ma-tulaičio slaugomo namuose, Put-

name. Po pamaldų Putname, buvo atskraidintas Detroito ir rugpjūčio 27 d. palaidotas Švento Kapo kapinėse.

Simonas Blaskevičius buvo ilgametis Detroito gyventojas, „Švyturio“ jūrų šaulių kuopos narys ir stambus kuopos rėmėjas. Jis rėmė ne tik „Švyturio“ kuopą, bet taip pat vienuolynus ir kitas organizacijas.

A. Grinius

MOKSLO METŲ PRADŽIA

„Žiburio“ liuanistinė mokykla naujuosius 1988-89 mokslo metus pradės šeštadienį, rugsėjo 10 d., 9 val. ryto Kultūros centro patalpose.

Pirmą šeštadienį mokslos teis nuo 9 val. iki 12:00.

Aštunto skyriaus mokiniams vasaros atostogos bus prailgintos dar viena savaitė. Jiems pirmoji mokslo diena bus rugsėjo 17 d. Laukiamie grįžtant visų buvusių mokinių ir tikimės naujų, kurie, dėl įvairių priežasčių iki šiol negalėjo mokyklos lankyti.

Danutė Doveinienė

Redaguoja Aleksandras Pakalniškis Jr., P.O. Box 545, North Andover, MA 01845

KONSTANTINA JURGĖLA PRISIMENANT

Šiais metais Lietuvos vyčiai pradado dar vieną iškilų savo nari, a.a. Konstantiną Jurgėlą, kuris į Didžiąją kelionę išvyko vasario 29-tą dieną. Nors jo gyvenimas ir darbas buvo svarbiuose Amerikos valstybės postuose, tačiau jis niekada ne užmiršo savo lietuviškos. Jis buvo Washington, DC, Lietuvos vyčių kuopos aktyvus narys. Ilgametis jo draugas ir vytis Albertas Čizauskas, apibūdindamas a.a. Konstantiną, prisimena: „Jis nuosirdžiai tikėjo ir nenulstamai dirbo visų žmonių idealui gyventi taikoje ir laisvėje. Jis paliko mums brangų palikimą, kuris lyg šviesos žibūrys teikia viltį tiems, kurie, kaip ir sovietų okupuotoje Lietuvoje esantys patriotai, kovoja už žmogaus teisių bei politinės laisvės idealus“.

Gimęs Elizabeth, NJ, Konstantinas su šeima grįžo į Lietuvą, būdamas dešimties metų amžiaus. Penkiolikmetis jau savanoriu stovėjo Lietuvos kariuomenėje, o 1919-tais metais dirbo Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje. Atvykęs į JAV-es 1924 metais, jis dirbo įvairiose pareigose Lietuvos konsulate bei Amerikos lietuvių informacijos centre. Kokios bebūvo Konstantino Jurgėlos profesio-

nalinės pareigos, jis jas panaudodavo lietuviškos puoselėjimui. 1951 metais K. Jurgėla buvo paskirtas Amerikos Balso lietuvių skyriaus vedėju, kur dirbo iki 1974 m. kol išėjo į pensiją. Ilgoje JAV-ių valdžios karjeroje, teko jam tarnauti Al Smith, Franklin D. Roosevelt, Wendell Wilkie, Thomas E. Dewey, John Foster Dulles bei Fiorello La Guardia štabuose. Jo Lietuvos valstybės istorija („History of the Lithuanian Nation“), atspausdinta 1948-tais metais, buvo pirmasis tokio pobūdžio veikalas anglų kalba. 1976 metais pasirodė šio veikalo antrąji laida „Lithuania the Outpost of Freedom“.

Buvo aktyvus įvairiose organizacijose, bet Lietuvos vyčiai buvo jam viena iš artimiausių. Jis daug metų buvo aktyvus New Yorko-New Jersey apskrityje, kur ejo pirmininko pareigas. Kai 142-oji kuopa buvo įkurta Washingtono mieste, K. Jurgėla išjungė į jos veiklą, teikdamas savo teisinius bei diplomatinis patarimus organizacijai.

Lietuvos vyčiai ir kitos organizacijos nepamirš Konstantino Jurgėlos talentingos bei dosnios asmenybės. Lai Dievas jam suteikia amžiną ramybę.

Sabina Henson

Vertė Aleks. Pakalniškis, Jr.

Lietuvos vyčių jubiliejinio suvažiavimo proga Lietuvos pasiuntinybėje Washingtono apilanke šnekučiuojasi Lietuvos vyčių lietuviškų reikalų komiteto pirmininkas dr. Jokūbas Stukas, Lietuvos charge d'affaires Stasys Loozaitis ir buvęs Lietuvos vyčių CV pirmininkas Pranas Petrauskas.

NEAKIVAIZDINĖ MOKYKLA KVIEČIA

Detroito „Židinio“ neakivaizdinė liuanistinė mokykla naujus mokslo metus pradeda rugsėjo pradžioje. Visi susidomėję galimybė pasinaudoti šia mokykla (lietuviškai kalbantieji) prašomi kreiptis telefonu 517-784-7834. Skambinti vakarais.

PRIEŠMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ TĖVŲ DĖMESIUI

Detroito „Žiburio“ liuanistinė mokykla naujuosius mokslo metus pradeda šeštadienį, rugsėjo 10 d. Kartu su „Žiburio“ mokykla veikia „Žiburelis“ A ir B, tai dvi klasės priešmokyklinio amžiaus (3-6 metų) vaikams.

„Žiburelio“ A klasė tik lietuviškai kalbantiems vaikams. „Žiburelio B klasė – lietuviškai ir angliškai kalbantiems vaikams.

Visi naujų mokinių tėvai kviečiami iš anksto vaikučius užregistruoti pas mokyklos vedėją mok. Danutę Doveinienę, tel. (313)268-7970. Priimami vaikučiai, sulaukę 2 metų ir 9 mėn. amžiaus.

„Žiburelis“ A – lietuviškai kalbančių klase ir „Žiburelis“ B – lietuviškai ir angliškai kalbančių klase mokslo metus pradės šeštadienį, rugsėjo 17 d.

T. U.

PASAULINIS KARAS IR NUOTAIKA KAUNE

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

1939 m. rugsėjo mėn. 1 d. Vokietija, pūdamą Lenkiją išprovokavo antrą pasaulinį karą. Ta proga, buv. Miuncheno u-to prof. dr. M. Hellmann vokiečių kalba leidžiamame „Elta Pressedienst“ parašė platų straipsnį, kurio pagrindines mintis duodame skaitytojams.

Vokietis (prof. M.H. yra gimęs Rygoje – K.B.), priminęs Kremliuje pasirašytą Vokietijos – Sov. Sąjungos sutartį rašo, kad ja buvo kartu užantspauduota Pabaltijo valstybių nepriklausomybė, atiduodant tuos kraštus sovietinės įtakos sferai. Tiesa, pietvakarinę Lietuvos dalį Reichas pasilaikė sau, tačiau rugsėjo mėn. 28 d. slapto protokolu šią sritį jis pardavė SS-gai. Pasirašius Sov. Sąjungai sutartį su Estija, Latvija ir Lietuva bei įvedus į tas valstybes raudonąją armiją, automatiškai buvo panaikintos nepuolimo sutartys, pasirašytos Vokietijos 1939 m. liepos mėn. 7 d. tarp Latvijos ir Estijos, o taip pat kovo mėn. 22 d. sutartis su Lietuva, grąžinant Vokietijai Klaipėdos kraštą.

Hitleris 1939 m. balandžio mėn. 28 d. savo kalboje Reichstage pažymėjo, kad Pabaltijo valstybių egzistencija turi didelę prekybinę reikšmę Reichui. Jos gali vesti nepriklausoma, savarankiška tautinį gyvenimą (geordnetes nationalen Leben). Vokietijos generallinio štabo virš. gen. Fr. Halder 1939 m. birželio mėn. 25-29 d. viešėjo Estijoje ir karinis laivas „Admiral Hipper“ liepos mėn. su vizitu atvyko į Taliną. Manding, jau rugpjūčio mėn. 3 d. Vokietijos ambasadorius Maskvoje grafas Šulenbargas paskaitė Molotovo, kad Vokietija atsisveikels į gyvybinius SS-gos reikalus Baltijos jūroje, kas nieko daugiau nereiškė, kaip atidavimą Pabaltijo valstybių sovietams, visiškai neimant dėmesin pasirašytą sutartį. Tik Lietuvos užs. reikalų min. J. Urbšys, prieš pasirašydamas sutartį su sovietais, užklausė Berlyno ar galima laukti Vokietijos paramos. Gavęs negiamą atsakymą ir jis pasirašė. Tuo tarpu Latvija ir Estija iš anksto pasirašė, nelaukdamos jokios Berlyno pagalbos.

Spalio mėn. 31 d. Molotovas Sov. Sąjungos Aukščiausiai tarybai pasakė, kad sudarytosios su Pabaltijo valstybėmis sutartys, visai nereikia Sov. Sąjungos kišimosi į Estijos, Latvijos ir Lietuvos reikalus, kaip kai kas užsienyje norėtų įrodyti. Tai yra tik plepalai (Geschwetz). 1939 m. spalio mėn. Latvijoje ir Estijoje pastatyti pirmi vokiečių tautybės perkeitimo žingsniai; Vokietija ir 1941 m. pradžioje Lietuvoje.

Suomijos – Sov. Sąjungos žiemos karas. Estai turėjo visiškai perduoti sovietiniam kariniam laivynui Haapsalų uostą. Pasirašius suomių – sovietų sutartį, paskutinį kartą Rygoje 1940 m. kovo mėn. 14-15 d. susitiko Pabaltijo užsienio reikalų ministrai, užsienio matydami netolimą okupaciją.

Plačiai autorius rašo apie Pabaltijo okupaciją, įjungimą šių laisvų respublikų į Sov. Sąjungą, sustodamas ties Vokietijos ir Sov. Sąjungos karu (Hitleris Sov. Sąjungos gyventojus vadino „Wald und Sumpfmenschen – miško ir pelkių žmonės), Hitlerio planą aneksuoti Pabaltijo kraštus ir „Didįjį Reichą“.

Karo pabaiga neatnešė jokių pasikeitimų Pabaltijo srityje. Teherano, Jaltos ar Potsdamo konferencijose buvo kalbama apie Lenkiją, rytų Europą,

tačiau tyła gaubė Baltijos valstybes. JAV okupaciniai daliniai Austrijoje ir Vokietijoje, neturėdami jokio supratimo europinėje padėtyje, norėjo grąžinti lietuvių, latvių ir estų į Sov. Sąjungą. Pusė rytų Europos ir dalis Vokietijos pateko į Sov. Sąjungos orbitą. Stalino tikslas buvo susovietinti okupuotus kraštus. Tą patį darė ir jo įpėdiniai, tą patį politiką, o ne kokią kitą vykdė ir M. Gorbačiovas.

Ir taip, 1939 m. rugsėjo mėn. 1 d. karu Europa liko padalinta į demokratine ir socialistinę dalį. Visos rytų tautos atsidūrė Kremliaus valdžioje. Vargu ar kas pasikeis artimiausioje ateityje. Tačiau su pasididžiavimu reikia žiūrėti į trijų Pabaltijo tautų kovą ir jų atsparumą išlaikyti savo kultūrą, kalbą. Tai parodė paskutinės demonstracijos, reikalaujant daugiau laisvės, reikalaujant sulaukyti rusų, ukrainiečių antplūdį. Europa negali užmiršti, kad lietuviai, latviai ir estai yra jos dalis. Europa pasaulyje galės pilnu balsu kalbėti tik tuomet kai jai priklausys visos tautos, jų tarpe ir pabaltiečiai.

O kaip į prasidėjusį karą reagavo Lietuvos laikinoji sostinė? Leiskime kalbėti svetimažui, Lenkijos karo atstovui Kaune plk. Leonui Mitkiewiczui jo parašytuose prisiminimuose „Wspomnienia kowieskie“ (psl. 228-230 sutrumpinimas).

Dienraščio formoje, lenkas karininkas rugsėjo mėn. 1 d. 2 val. naktį rašo, kad Kaune jaučiamas karo nuotaika. Mat kiekvienam metu laukiama, kad Vokietija užims Dancigą, sukeldama Lenkijos – Vokietijos karą ir tuo pačiu naują europinį karą. Atmosfera Kaune sunki, prislegta nuotaika. Vokietijos radijas kaltino lenkus provokaciniais kariniais veiksmais, vokiečių mažumos persekiojimui. Vokietija bus priversta ginti savo tėvynainius karinėm priemonėm. Tą patį jam sakė gen. St. Raštakis, pasiremdamas plk. Justo kalba (plk. Just – Vokietijos karinis ats. – KB.). Lenkijos karininkas klausė Berlyno radijo ir 1 val. išgirsta Hitlerio įsakymą Vokietijos karinėm pajėgoms pranešant, kad Lenkija atmetė teisingus jo reikalavimus (teisinsus reikalavimus L.M. ima kabutes), priverčiant Lenkiją juos įvykdyti.

Rugsėjo mėn. 1 d. Lenkijos radijas pranešė, kad švintant vokiečių kariuomenė peržengė Lenkijos sieną. Apie 8 val. r. iš atidarytų Putvinskio g-vėje langų buvo girdamas karas. Visi sužinojo, kad Lenkija jau kariavo su Vokietija ir tai pirmoji antrame pasauliniame kare.

Kaune, spauda ir saloniiniai plepalai jau vakar padalino Lenkiją, svajonėm persikeliant į Didžiosios Lietuvos laikus su Vilniumi ir likusiom lietuviškom žemėm.

BRANGSTA MAISTAS

Chicagoje maistas pabrango 1.8%. Tai gali padidinti reikalavimus kelti atlyginimą; gali prisidėti ir prie infliacijos.

SIŪLO TARNYBAS

Gyventojų apsaugai tarnaujanti įstaiga Northwest Security Service and Detective Agency, turinti savo centrą 6850 W. Montrose, Harwood Heights, IL, turi laisvų vietų tarnyboms ir kreipiasi į lietuvių.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčio, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.
U.S.A.	\$70.00 \$40.00 \$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00 \$40.00 \$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00 \$40.00 \$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	\$40.00 \$25.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neprisako. Skelbimų kainos priunčiamos gavus prašymą.

DARBO DIENOS PARADAS

Darbo dienos paradui Chicagoje buvo parinktas penktadienis, rugsėjo 2 d. Dalyvavo 320 unių atstovai.

Dr. Romualdas Povilaitis

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODO CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71st Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Kabineto tel. – 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Nechirurginis išsijęstusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 Ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KUDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tomasono kabineta perėmė

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

DR. JAMES V. HUDSON DR. LORETA V. STONCIUS

DANTŲ GYDYTOJAI
2750 W. 71st St.
434-0201
Valandos pagal susitarimą
Pensininkams nuolaida

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Pirma trečiadieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais.
Susitarimui skambinti 434-5566

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-4
6-9, antr. 10-12; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinus ir
Contact lenses.
2618 W. 71st St. – Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tomasono kabineta perėmė

T. RAMA, M.D.

Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 – Rez. 852-0889
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTONAS G. RAZMA

Specialybė – Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 44

JOS ATGARSAI LIETUVOJE

Iš tremtinio į Sibirą teko patirti, kaip jį su daugeliu šimtų išvežamų iš Lietuvos upėmis nuplukdė toli į Azijos šiaurę ir išstūmė į krantą ten, kur žiemą šurpūs speigai. Juos paleido ant pliko lauko, kur nebuvo jokių barakų, jokios pastogės net ir nuo lietaus pasislėpti, o artėjo Sibiro žiema. Šiaip taip gavę pjūklus ir kirvius, lietuviai surentė vargingas landynes, kurias apdėjo vėlenomis, kad per plyšius vėjas nešvilptų. Jokios krosnies negalėjo suplūkti. Gavo tik perpus perpjautą metalinę statinę, kurioje kūrėno ugnį nors kiek susišildyti. Jie buvo ir šaltyje vežami žvejoti. Šlapi drabužiai sušaldavo ir ragą ir grįžus nebuvo kur juos išdžiovinti. Didelė daugybė tremtinių greit išmirė.

Tokie barbariški komunistų veiksmai buvo negirdėti žiaurūs. Komunistams reikėjo beveik septynių dešimtmečių atsiužėti ir pagaliau pripažinti, kad tai buvo tironiški, neleistini Stalino ir kitų komunistų pirmųjų veiksmai. Ekonominė ir humaniškoji krizė pradėjo sunkiai slėgti Sovietų Sąjungą ir dabar išdrištama net ir ten panašius veiksmus pasmerkti, kas garsiai kartojama ir Lietuvoje.

Rugpjūčio mėnesio viduryje į Lietuvą buvo atvykęs labai aukštą Maskvos pareigūnas, komunistų partijos centro komiteto politbiuro narys ir sekretorius A. Jakovlevas. Vilniuje rugpjūčio 12 d. buvo sušauktas vadovaujanti partinio aktyvo pasitarimas, kuriame A. Jakovlevas pasakė ilgą kalbą, nusitęsusią net per tris „Tiesos“ puslapius. Čia jis pripažino, kad iki šiol žmonės buvo apgaudinėjami. Jis kalbėjo: „Saves apgaudinėjimas dar gerai atmenamoje praeityje pagimdė cinizmą ir ištikinimą, kad viskas leistina. Šių ligų komplikacijos reiškiasi ir šiandien“.

Kritiškai atsiliepė ir apie komunistinio ūkio planavimus: „Mes pradėdami daug statybų, kurių nepajėgiame užbaigti... Žmones kamuojančios eilės parduotuvėse paaiškinamos tik prekių ir prekybinių patalpų deficitu. Mes, girdi, niekuo dėti – kalta pramonė, žemės ūkis, statyba. Bet juk žmonės mato, kad tai netiesa“. Ieškodamas to viso priežasčių, Jakovlevas kalbėjo: „Kas mums šiandien daugiausia, labiausia trukdo? Tai viska permelkias įprotis gyventi pagal inerciją, taikytis su asmeniniu ir visuomeniniu neatsakingumu, neveiklumu... Sprendimai lieka tik popieriui... Mes patekome į stagnacijos spastus“.

Stalinizmo laikų klaidos dar vis nėra reikiamai atitaisytos. Jakovlevas kalbėjo: „XX suvažiavimas pasmerkė asmenybės kultą, bet paliko beveik nepaliestą jo palikimą. Lygiai kaip ir kultą pagimdžiusias ištakas, visa, kas jį saugojo ir skleidė, ką jis buvo pagimdęs praktikoje, žmonių sąmonėje, sielose“.

Klaidos buvo didelės. Pats Jakovlevas klausia: „Kaip išėjo, jog kaip tik tai, kas pažangiausia, doriausia, sąžiningiausia... pirmiausia darėsi represijų objektu ir aukomis?“ Jakovlevas skatino išsiaiškinti moralinę pareigą. „Tik tokiu atveju įstengsime apsisaugoti nuo kulto ligos recidyvų“, nes komandinės, administracinės sistemos terpėj veisiasi kaip tik ši bacila“.

Tiems, kurie sako, jog nereikia prisiminti praeities represijų, priespaudų ir klaidų,

Jakovlevas pareiškė: „Nei praktiniu, nei politiniu, nei moraliniu požiūriu negalima pateisinti mėginimų slėpti galvą smėlyje, vengti analizių ir priemonių, kurios apsaugotų nuo praeities tragedijos pasikartojimo. O svarbiausia apginkluoti žinias, moraliniais jėgomis įveikti padarinius, likusiems visuomenėje ir žmonių sielose“.

Pažymėtina, kad įtakingojo politbiuro narys Jakovlevas pasisakė ir prieš istorijos klasiškumą ir nutylėjimus: „Atviras ir sąžiningas istorijos tyrimas – tai mūsų laimėjimas, nes rodo visuomenės dvasinę jėgą ir brandumą. Melais gyvena silpnas, legendomis minta nemokša“.

Suprasdama, į kokią krizę yra Sovietų Sąjungą nubloškęs biurokratinis pareigūnų savivaliavimas, Jakovlevas pabrėžė, kad be „teisingumo tiesiog neįmanomas normalus visuomenės gyvenimas, sveika ekonomika“. Persitvarkymas, anot Jakovlevo, remiasi „išsijudinsia visuomene, pabudusia masių sąžine, iniciatyva ir suinteresuotumu, aktyviųjų pilietine pozicija“.

Tačiau Jakovlevas prisi- pažino, kad dar nėra visiškai išsiništa iš praeities klaidų: „Mes esame dar tik laisvės ideologijos ir jos dorovinio kodekso prieigose“.

Krizę pergyvendamas komunistas priverstas pripažinti reikala pagerbti žmogaus teises. Jakovlevas jau tvirtina, kad vienintelė ir patikimiausia santarkos atrama gali būti tik žmogus su visomis jo neati- mamomis natūraliomis teisi- sėmis. Teisėtumas ir demokra- tija turi eiti ranka rankon. Demokratija be teisėtumo iš tikrųjų gali virsti anar- chija. Kai Sovietų Sąjungoje nebuvo nei teisėtumo, nei demokratijos, tai santarka virto nebe anar- chija, bet diktatūrine tironija ir dar Maskva iš to nėra pilnai pasitačiusi. Į tą nuvedė slapta komunistinių biurokratų konspiracija, savivaliavimas, kurio viešumon nebuvo galimybių iškelti. Todėl dabar Jakovlevas jau drįso pareikšti: „Viešumas mūsų gyvenime bus tuo stipresnis ir veiksmingesnis, kuo greičiau jį ims naudoti ne tik spaudos organai. Viešai gali, privalo būti daroma viskas, viešumas turi tapti neat- skiriama kiekvieno darbo, kolekty- vo, kiekvienos partijos organiza- cijos gyvenimo dalimi“.

Apie bolševikų žiaurios nu- kryptimus nuo teisingumo ir laisvės principų vakaruose skel- bėme jau daugiau kaip pusę šimtmečio. Komunizmo prigy- ventą krizę juos pačius priverė tai pripažinti. Jakovlevas dabar pats buvo priverstas iškelti tas ju santarkos neigiamas, nubloškusias komunistų kont- roliuojamą kraštą į krizę. Daugelis jo pareiškimų teisingi. Daugelis ir Maskvos konstitu- cijos dėsnių teisingi, bet kas iš to, kad jų nebuvo laikomasi. Taip ir dabar tie persitvarkymo pareiškimai bus tik tiek verti, kiek bus jų laikomasi prak- tikoje. Šiokia tokia pažanga jau jaučiama, bet tik ateitis parodys, kiek tikrovėje Sovietų Sąjunga suks teisingumo, lais- vėjimo ir demokratijos kryptimi ir kiek jai pavyks iš sle- giančios krizės išsiništi. To il- gisi ir pati Sovietų Sąjunga vi- suomenė. Pats Jakovlevas, kalbedamas Lietuvos mokslin- kų susirinkime, pabrėžė: „Mūsų šalyje dabar daugiau kaip 4 tūkstančiai įvairių or- ganizacijų už persitvarkymą“.

Juoz. Pr.

Tautinės stovyklos sekmadienio iškilnių metu. Iš kairės: fil. Ramunė Lukienė, v.s. fil. Liūda Rugienienė, v.s. fil. Kęstutis Jėčius ir dr. Algirdas Statkevičius.

SEPTINTOJI TAUTINĖ STOVYKLA (3)

Pirmadienis. Šiandieną Brolis- jos diena. Susitariu su broliu stovyklos viršininku v.s. Gedimynu Deveikiu, kada bus galima brolius aplankyti. Liepia ateiti 3 val. po pietų, taigi tre- čiā ir ateinu prie takelio, ve- dančio į Broliją. Netikėtai su- tinku patį viršininką. Kalnas į stovyklą lipti yra status, negali skubėti, gera proga sustoti ir pasišalvinti. Išdėstytos gamta apibūdinančios lentelės. Beei- dami šnekučiuojamės.

Viršininkas stovyklautojais yra patenkintas. Pasakoja, jog jie patirko „Kunigaikščių Ša- lies“ vardą ir visas pastovykles pavadino kunigaikščių vardais. Tik užkopus į kalną, randu skautų „Margio“ pastovyklę ir stovinčius prie vartų vyriausią jų vadovą s. Remigijų Belzinską ir s.v. Alvydą Saplį, Pasaulio Jau- nimo sąjungos pirmininką. Jie gražiai išpuošė ir išgažinę savo „pilį“ laukia atvykstančių sesių, bet kadangi dar jų nematyti, tai mieliai sutinku apie pastovyklę papasakoti. Skautų stovykla 53 ir turi 15 vadovų. Užsiėmę, ruošiasi spe- cialybėms, kiekvienas gali įsi- gyti bent 4. Susikirstę į tris draugoves: Romo Kalantos, Pe- tro Gražulio ir riterių. Man rūpi, kaip jaunimas kalba lietuviš- kai, tai šiuo reikalu ir pasite- rauju. Užtikrinu, kad 85% pilnai supranta, 70% kalba, o 15% susikalbėti sunku. Šian-

LIŪDA RUGIENIENĖ

dieną turi paruošę specialų vai- dinimą sesėms apie Pilėnų mū- šį. Vėliau tenka matyti, kaip broliai, apsirengę senovės karių rūbais, padaro garbės sargybą su iškeltais kardais ir sesės sutinka.

Toliau kalnė, vos praėjus va- dija, už miškelio yra skautų vyčių pastovyklė, pavadinta „Kestučio“ vardu. Ant vartų užrašas „Traku“ pilis. Virši- ninkas v.s. fil. Vytenis Lietuv- ninkas. Pasikalbam su s.v. Gin- taru Čepu. Vyčių stovykla 60, o vadovų tik 3. Brolis Gin- taras pasakoja, jog vyčiai jaučia daug stiprios meilės savo tautai, domisi ja, mėgsta pioneriją, dai- nuoti, nebijoti pasirodyti. Šiai dienai patys sukūrė vaidinimą apie kunigaikštį Kestutį. Dalį tenka ir man pamatyti. Tikrai broliai – aidina drąsiai, roles moka ir atina ir vaidinimą pa- baigia sakiniu: „Mano meilė tautai stipresnė už bet ką“. Orkestrui pritariant sudainuoja pora lietuviškų dainelių. Se- sėms patinka ir prašo pakartoti, o aš skubu į prityrusių skautų pastovyklę.

„Vaisvilko“ pastovyklei va- dova s. Donatas Ramanauskas. Brolis Donato nebuvo. Kiti du vadovai paaiškina, jog sto- vyklautojų turi 44, vadovų 6. Programoj gamtos saugojimas, lengvoji pionerija, miški-

ninkystė, orientacija miškuose ir laukuose, gamtos fotografija. Prityrusieji labai mėgsta piono- riją. Pastatė vartus, virvų tiltą, tinklinio aikštę. Turėjo 11 mylių iškylą. Taip pat mėgsta bendras programas su sesėmis ir gerai žygiuoja.

Jūrų skautų „Algimanto“ pa- stovyklė yra Brolijos pakalnėje. Vadovas j.s. dr. Algis Paulius. Kai ateinu pažiūrėti, ką jie veikia, randu tuščią stovyklą. Kartu su sesėmis irkluoja ir bu- riuoja ežerėlyje. Jau ankščiau yra tekę kalbėti su broliu Paulium. Sakė, stovyklautojų turis 44 ir apie 10 vadovų. Džiaugėsi, kad broliai paklus- nūs ir nuosirdžiai programoje dalyvauja. Šeštadienį įvyko Jūr- ų skautijos diena.

Galikuą pajėus už jūrų skau- tų stovyklavietės, puikioje aikš- tėje įsirengę vilkiukai. „Vy- tenio“ pastovyklė, viršininkas s. Romas Puodžiūnas. Kai nuei- nu, jie laukia ateinančių paukštyčių. Prie vartų gražiai sustatytos raudonos gairės, ža- liai miško fone greitai at- kreipia svečių dėmesį. Vartai idomūs, nes žemi, turėjau gerokai susilenkti juos praeiti. Brolis Romas sako, kad čia mažųjų žmonių stovykla ir pra- šo atitinkamai elgtis. Vilkiukų 23. Lietuviškai susikalba lai- sviai. Užsiėmimų metu berniukai mokosi naudoti kirvį, pjūklą. Jūrų budžiai parodė kaip tei-

singai naudoti laivelius, o svar- biausia, jog vilkiukai stovykloje yra patys pavyzdingiausi. Už švaros palaikymą laimėjo sto- vyklos gairėlę net 4 kartus. Didžiausias nuotykis – vienas vilkiukas meškeriodamas pa- gavo 1½ svaro ešerį, bet, kaip skautui pridera, paleido atgal į ežerą. Paukštytėms atėjus vai- dins vieną iš Vytenio karų.

Brolių kalno viršūnėje įsi- rengę skautininkai ir vadija, „Švitrigailos“ pastovyklėje. Vir- šininkas v.s. fil. Antanas Paužuolis ir pavaduotojas v.s. Vytautas Jokūbaitis. Šiandieną jie laukia sesių ne su vaidinimu, bet su visa puota. Ant iešmų kepa šernieną, kurpapas ir kitus skanėstus. Šalia „Švitri- gailos“ pastovyklės – vėliavų aikštė, papuosta Žalgirio mūšio autentiškomis vėliavomis. Jų apie 20, pagražina visą Brolijos stovyklą.

Maloniai praleistos kelios valandėlės su broliais palieka puikius išpūdžius. Pakeliui į savo stovyklavietę, sustoju krautuvėlyje. Noriu nusipirkti suvenyrų. Broliai v.s. Stasys Ilgūnas ir s. Mykolas Ba- nevičius apgailestauja, kad jau beveik viskas išparduota, o turėjo metalinių jubiliejinų ženklukų, vėliavėlių, marš- kinėlių bei kitų atminimui skirtų dalykelių.

Antradienis. Gamta ir aplin- ka didelei stovyklai yra labai svarbu ir nulemia, ar iš tikrųjų bus pasisekusi. Šioje vietovėje gerai, kad valgykla pačiam centre. Nors valgomą dviem pa- mainom, tačiau, kol pasikei- čiame, visi turi progos pasima- tyti ir padraugauti. Valgyklos kairėje – kalneliai. Ten Broli- ja. Dešinėje – vėliavų aikštė, ežeras ir Sesijs, kur nueiti reikia irgi į kalnelį kopti. Jis apaugęs pušaitėmis. Prie tako sukabintos vietnų gairės. Ant stovyklos vartų užrašas „Mano Lietuva“, tai Sesijs vardas. Viena didelė aikštė sutalpina beveik visas stovyklautojas, išskyrus jauniausias.

Pirmiausiai aplankau vadiją. Viršininkė v.s. t.n. Stefa Ged- gaudienė padovanoja man šiai stovyklai išleistus leidinius: dainorėlį, lankstinuką apie Sesijs anglų kalba, knygute, skirtą parašams ir antspau- dams, susirinkti, gaunu stovyklos vadovų knygą ir Se- sijs stovyklos metalinį ženkluką.

Artčiausiai vadijos – jaunes- niosios skautės. Jų vadovė s. Marytė Utz. Šūkis – „Dirbsiu, žaisiu ir dainuosiu – viską Lietuvai aukosiu!“ Pastovyklė

pavadinta „Giesmininkės“. Se- sė Marytė, turėdama dvi pri- tyrusias vadoves seses s. fil. Rita Penčyliene ir s. Rugilę Šlap- kauskienę, puikiai susitvarkė. Pastovyklėje auga mažos eglai- tės, tarp jų palapinės. Gairėles aikštelyje išdėstytas Lietuvos žemėlapis. Jos darė daug dar- belių, turėjo iškylą. Sesė Rita pasakoja, kad labai išpūdingos buvo Gerojo Ganytojo šv. Mišios. Paukštytės buvo avelės. Sto- vyklautojų iš viso 20.

Skaucijų pastovyklė čia pat. Viršininkė s. fil. Rūta Žilinskienė. Vardas – „Žalio šilo juosta“. Šūkis – „Audiame žalio šilo juostą tik tau, brangi Lietuva“. Čia stovyklauja 80 skaucijų. Vir- šininkė džiaugiasi turinti vienuolika puikių vadovų. Skir- ria laiko miško menui – „šilo- ramai“, bendriems užsiėmi- mams su broliais, žaidimams ir sportui. Susimastymo vakarą pravedė seselė Ignė, svarstė „kas aš esu?“ Šventė 70 metų skautijos gimtadienį kartu su broliais. Kaip ir skautų, paklau- siau: „O kaip su lietuvių kalba?“ Iš 80 sesių 10 nemoka lietuviškai. Visos kitos supran- ta ir susikalba, vienos geriau, kitos silpniau.

Kita pastovyklė vyresniųjų skaucijų. Viršininkė v.s. fil. Dalė Lukienė su 10 padėjėju. Vardas „Laučių takas“. Stovykla 100 vyr. skaucijų. Svarbesni pa- šnekėsiai: „Sesijskumas-skaui- tiškumas“ (kun. A. Saulaitis), „Aš savoka“ (dr. A. Griniene), „Amerikos valdžios įstaigų ita- kojimas“ (A. Banionytė-Con- nor). Turėjo bendrą iškylą su broliais. Iškylas tema buvo kito asmens supratimas. Sesės suruošė senoviską mergvakarį. Vadovės aiškina, kad vyr. skau- tės bendrai viskuo domisi ir su jomis yra labai smagu dirbti, tačiau iš visų labiausiai išsiskir- ria neseniai lankiusios Vasario 16-tos gimnazijai ir Lietuvai. Jos yra labiau už kitas susigyvenu- sias, turi daugiau entuziazmo ir yra padariusios didesnę pažan- gą kalboje, nei kitos jų amžiaus sesės.

ZAIRE KOVOS SU PIRATAIS

Zairo laivyno dalinys bus paskirtas ginti žvejus nuo piratų jų valstybės pusėje Lake Albert ežero, kurį Uganda vadina Idi Amin ežeru, o Zairas vadina Mobutu Sese Seko ežeru. Dalinio užduotis taip pat bus sustabdyti kovas tarp žairiečių ir ugandiečių žvejų, norinčių iš vienas kito atimti žvejybos laivus bei įrankius.

BALTASIS BANGINIS

HERMAN MELVILLE

ROMANAS

Išvertė P. Gaučys

7

Pagaliau atsisuko. Brangus Dieve! Koks veidas! Jis buvo tamsios, purpurinės ir gelsvos spalvų, su šen bei ten nusėtomis juodomis dėmėmis. Galimas daiktas, tas žmogus po muštynių, kuriose smarkiai nukentėjo, turėjo vykti pas gydytoją ir dabar grįžo iš jo. Bet man apie visa tai begalvojant, pasuko veidą į šviesą, ir paste- bėjau, kad tos juodos dėmės ant smilkinų nebuvo trauklapios. Nežinau kas tai galėjo būti, bet man ding- telėjo įtarimas. Aš prisiminiau istoriją vieno žmogaus, banginių medžiotojo, kuris laivui skendant buvo patekęs laukiniams, kurie jį tatuiravo. Aš priėjau iš- vadą, kad tas perstekininkas buvo pergyvenęs panašų nuotyki tolimose jūrose. Bet ką galvoti apie tą nepaprastą spalvą aplinkui tatuiruotus kvadratėlius? Be abejo, tai galėjo būti nuo atogrąžų saulės veikimo Pietų jūrose. Tačiau niekad nesu girdėjęs, kad karš- čiausia saulė būtų baltą žmogaus veidą nudažiusi gels- vai purpurine spalva. Pagaliau galvoju, kaip niekad nebuves Pietų jūrose, gal saulė ten išsiskia ant odos tas keistas pasėkas.

Kol tos mintys sukaliuosi mano galvoje, persteki- ninkas nekreipė į mane dėmesio. Galiausiai atrišo maišą ir pasirausęs jame ištraukė iš jo savotišką kirvuką ir labai raudonai, ruonio odos maišeli. Juos padėjo ant skrynos, paėmė naująjalandinę galvą – tikrą pabaisą – ir ją įdėjo į maišelį.

Paskui nusiėmė bebrinę skrybėlę, ir aš vos nesurikau iš nustebimo. Ant jo galvos nebuvo nė vieno plauko, išskyrus mažą kuokštelį, supintą viršugalvy- je. Toji plika, spalvota galva atrodė kaip supuvusi kaukuolė. Jeigu ši keista būtybė nebūtų stovėjusi tarp manęs ir durų, aš būčiau pabėgęs greičiau nei nuryję kasnį. Akimirka netgi svarsčiau galimumą sprukti pro langą. Aš nesu bails, bet tas purpurinis galvų pardavėjo veidas mane gąsdino, tarsi velnias man būtų pasirodęs nakties tamsumoje to kambario viduryje.

Tuo tarpu jis rengėsi. Pasirodė jo krūtinė ir jo rankos, ir tos jo kūno dalys turėjo tuos pačius kvadratėlius, kaip ir ant veido, lygiai ir nugara. Pana- šiai buvo išpuoštos ir jo kojos. Dabar man buvo aišku, kad tai pasibjaurėtinai laukinis, kuris Pietų jūrose paimtas į banginių gaudomai laivą, pateko į krikščio- nišką šalį. Aš drebėjau vien tik pagalvojęs apie tai. Be to, jis buvo galvų pardavėjas, galimas daiktas savo paties brolių. Jis gali įsigieisti pasisavinti ir manąją. Tas kirvukas! Dangau!

Be to nebuvo laiko drebėti, nes dabar tas laukinis pradėjo keistus judesius, kurie visiškai patraukė mano dėmesį ir mane įtikino jį iš tikrųjų esant pagonį. Pasi- rausęs kišenės savo švarko, pakabinto ant kedės, iš vienos jį ištraukė grubią figūrą su kuprele ant nugaros ir kurios spalva visai atitiko tų dienų Kongo kūdikiui. Prisiminęs užbalzamotas galvas, iš pradžių ją palaikiau tikru juodžiu kūdikiu, panašiu būdu užkonservuotą, bet vėliau pamaciau ją esant nelanks- čia ir švitint, kaip nutviskintas juodmedis, ir priėjau išvados, kad tai buvo niekas kitas, kaip medinis stabukas. Taip iš tikro ir buvo.

Laukinis prisitarnoti prie tuščio židinio, nustūmė popierinį dangtį ir tą raganišką stabuką padėjo kamino papėdėje. Paskui jis išėmė iš švarko kišenės dvi sau-

jas skiedrų ir jas padėjo priešais stabuką. Tada atlaužė gabalą jūreiviškų sausainių ir jį padėjo ant viršaus. Priartino žvakę prie skiedrų, kurios emė degti auk- jancia liepsna. Paskui greitai įkišęs pirštus į ugnį ir su tuo pačiu greitumu juos ištraukdamas, sugebėjo išimti sausainį nupūtę nuo jo paviršiaus pelenus ir jį užgesino. Sausainį paaukojo stabukui, bet šis atrodė jo nevertino, nes nepravėrė lūpų. Šios keistos apeigos buvo palydimos dar keistesniu gerkliniu garsu. Atrodė, kad jis šnabzdėjo maldas ir pagoniškas psalmes.

Galiausiai užgesino ugnį, pakėlė stabuką ir jį ime- tė į švarko kišenę be jokios atodaros, nelyginant medžiotojas nušautą slanką į maišą. Šitie veiksmai padidino mano nerimą ir dabar, matydamas besibaig- giančią pantonomiją ir jį besiruošiant gulti, pagalvoju, kad jau pats laikas atkreipti jo dėmesį į save.

Tačiau tos akimirkos, kurias praleidau begalvodamas apie tai, ką turiu jam pasakyti, buvo praztingos. Paėmęs nuo stalo kirvuką, kuris tikrumo- je buvo pypkė, akimirka pažiūrėjo į jos galvą ir, į burną įkišęs kandiklį, ją priartino prie šviesos ir pradėjo papsėti, visą kambarį pripildydamas dūmu. Žvakė užgeso, ir jis su kirvuku dantyse išoko į lovą, greta manęs. Aš surikau, negalėjau susilaikyti. Jo nusi- stebėjimas, priešinėjai, pasireiškė niurnėjimu. Jis pra- dėjo čiupinėti mane. Aš prisistūmiau prie sienos ir mal- davau, kas jis bebūtų, laikytis ramiai ir man leisti at- sikelti ir uždegti žvakę. Jo gomuriniai atsakymai man rodė jį nesuprantant mano žodžių prasmės.

– Kas velnias tu bū? – pagaliau tarė. – Tu nekalbėt, aš užmušt tave.

Ir bekalbedamas mojavu kirvuku, apibarstydamas lovą degantiais pelenais. Aš bijoju, kad jis neuždegtų mano marškinėlių.

(Bus daugiau)

ŽODIS LIETUVAI – JULIAUS JUZELIŪNO KALBOJE VILNIUJE

Prieškariniame Lietuvos kaimo žmonės durų nerakino, nebuvo net užraktų. Ivykus vagystei, kalbėdavo net keliose parapijose kaip apie baisų įvykį. Sekmadeniais orų paveikslų aplinkoje žmonės bažnyčioje klausydavo vargonų ir chorų muzikos, girdėdavo žodžius: „nevo, nekalbėk netiesos, nesvetimoteriškai, gerb savo tėvą ir motiną...“ Ir taip visai savaitei numalšinę savo dvasinį troškulį, prakaitą liejo iki sekančio sekmadienio.

Laikai keitėsi, vertybės buvo pervertintos. Buvusios vertybės kategorijos etikos bei moralės srityje direktyvine tvarka apsauktos „liaudies opijumu“. Sujaukta moralė, sugriautas pasitikėjimas.

Vagystės tapo mūsų gyvenimo norma, netiesa bei melu mainomės eilė desimtmečių, svetimoteriavimas – tai tik nekalti žaidimai, tėvų išdavystė tapo morozovišku didvyriškumu. Pilnai pasinaudota Voltero rekomendacija carienei Jekaterinai apie tai, jog norint nugalėti tautos pasipriešinimą, pirmiausia reikia sugriauti jos moralę. Ir taip aktyviausiai tapo puoselėjamas alkoholizmas, sėjama neapykanta, abejingumas. Atsirado savokos – „liaudies priešai, liaudies gynėjai, buržuaziniai nacionalistai, banditai, partizanai, ekstremistai“ ir panašiai. Iši-galėjo neapykantos sąvoka. O neapykanta su blogiu labai artimai save kelia. Ir kuomet 1940-1941 m. ir pokaryje iki 1952 metų per naktį sugebėdavo sugrūsti ir gyvulinius vagonus desimtis tūkstančių mūsų niekuo nekaltų Lietuvos gyventojų – blogis ir neapykanta triumfavo. Keista, kuomet šiandieną kalbama, jog tremtinių išteisinimui reikia kruopščiai ruošti, peržiūrėti kiekvieną tremtį asmeniškai ir tik tuomet reabilituoti. Vienok, tremiant to kruopštumo nebuvo parodyta. Stalinistinės piktadarybės reikia nedelsiant ištaisyti visai tokiu būdu, kaip jos buvo padarytos. Būtinai Aukščiausios Tarybos įsaką paskelbti, jog be teismo trėmimai buvo neteisėtos stalinizmo nusikaltamos akcijos. Mūsų valstybės vadovybė turi vadovautis moralės ir teisumo principais. Padarytas banditiškas piktadarybės reikia be jokių gudravimų pripažinti neteisėtomis. Suprantama, po to seka atitinkami moraliniai ir teisiniai veiksmai. Patiems prašytis reabilitacijos yra žeminantis nekaltą žmogaus orumą aktas. Noriu atkreipti dėmesį į tai, jog grįžusiojo iš tremties ir jų vaikų atžalgių tebeseka sistemingi žmogaus teisių pažeidimai bei pažeminimai, šešeliniai persekiojimai. Juk iki šios dienos diskriminuojami tremtinių šeimų nariai primantį darbą, arba skiriamą aukštesnes pareigas. Reikalaujama reabilitacijos dokumentų. O reabilitacijos tempai tokie, jog šio darbo gali užtekti net kelioms kartoms. Juk per 300,000 tremtinių vien Lietuvoje.

Viešėdamas mūsų respublikoje TSKP CK politinio biuro narys CK sekretorius Aleksandras Sokolovas kalbėjo, jog respublikos vadovybei perduota spręsti šiuos klausimus, todėl laukiami respublikos vadovybės ryžtingų ir operatyvių veiksmų, nes tai labai reikalinga mūsų vyriausybės sušlavusiam pastikėjimui įgyti. Kai kurie oficialūs respubli-

kos tarybiniai istorikai teigia, jog 1918 metais „buržuazija pasmaugė revoliuciją Lietuvoje“. Iš laiko perspektyvos žiūrint, galima to laikotarpio vyksmą vertinti ir kitaip. Juk po V. Lenino mirties iki 1940 metų Lietuvoje nebuvo stalinistinio teroro. Jis prasidėjo tik nuo 1940 metų. Per 20-tį Lietuvos nepriklausomos valstybės metų buvo intensyviai auginama ir puoselėjama tautinė kultūra, išaugo sava inteligentija. To progreso neturėjo LitBelo partnerė Baltarusija ir užtat šiandieną Minske, Baltarusijos sostinėje nėra nė vienos vidurinės mokyklos su dėstoma baltarusių kalba, nekalbant jau apie aukštąsias mokyklas. Tokio likimo būtų susilaukusi ir Lietuva.

Po šimtmečių trukusios Žečpospolitikos ir carinės Rusijos jungo, Lietuva iš naujo kūrėsi ant visiško griūvelio. Ka padarė Lietuva per minėtąjį dvidešimtmetį – tai stebuklas. Iš kitos pusės, negalima nepasiminti smetoninės diktatūros juodųjų puslapių, kuomet buvo sušaudyti keturi komunarai. Po pasakytos kalbos gavau istorikų raštelių, jog komunarai buvo sušaudyti Stalino nurodymu,

Du demonstrantai su lietuviškais ženklais Vilniaus Vingio parke.

Nuotr. A. Algimino

kuri įvykdė Valdemaras, kuris mirė ne tremtyje, bet Krymo sanatorijoje. Yra archyvuose medžiaga. Paradoškas, tačiau Lietuvos kalemuose daugybės sėdintųjų komunistų gyvybės buvo išgelbėtos nuo stalinistinių žudynių Maskvoje. O jų tenai žuvo nepalyginti daugiau negu Lietuvoje. Apie tai susijaudinęs kalbėjo ir A. Sniečkus. Jeigu carizmas vadinamas tautų kalemu, tai stalinizmas yra užsitarnavęs tautų skerdiklo epiteto.

Lietuvos persitvarkymo Sąjūdžio Komisijos stalinizmo nusikaltimams tirti vardu kreipiasi į Lietuvos gyventojus visokeriopos paramos ir pagal-

bos renkant dokumentinę medžiagą. Medžiaga reikalinga išplatintose anketose nurodytiems tikslams t.y. skelbti represijų pavardes, registruoti ir skelbti represijų vykdytojų pavardes veiksmus ir pavardes žmonių, pasižymėjusių ypatingu žiaurumu. Be to, mums gali praversti ir kita medžiaga. Tai padaryti būtina, kad nepasikartotų ateityje panašios piktadarybės. Dėkojame už parodytą aktyvumą ir pasitikėjimą, pateikiant būkštavimų. Mat, išleidžiant iš tremties, lagerio ar kalemų buvo reikalaujama pasisąžadėjimo, kad nepasakos apie patirtus ir matytus piktadariusius stalinistų veiksmus.

Teisiniu požiūriu tai visiškai neteisėti ir neturintys jokios juridinės galios budelių prievarta išgauti pasisąžadėjimai, tuo labiau, kad Lietuvis, davęs pasisąžadėjimą, ypač raštiškai, įprastę jo laikyti. Artimiausiu metu ruošiamės viešai per spaudą šį klausimą tinkamai aptarti.

Primindami dviejų didžiausių pasaulinių nusikaltėlių Stalino ir Hitlerio amoralaus sandėrio 49-tąsias metines, kviečiame visą Lietuvos liaudį, visą lietuvių tautą, visus doros valios respublikos žmones Vinco Kudirkos varpu: KELKITE, KELKITE, KELKITE!

Julius Juzeliūnas

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS ATGARSIAI

ANTANAS JUODVALKIS

Plačiai nuskambėjo Pasaulio lietuvių bendruomenės seimas ir kultūros kongresas, įvykę 1988 m. birželio 24-30 dienomis Toronte, bet didžiausio susidomėjimo sulaukė VIII-jį tautinių šokių šventę, įvykusi 1988.VII.3 d. Hamiltone.

Pirmieji du, išievyjos lietuviams svarbūs įvykiai, praėjo ramiai ir kultūringai, nepalikę didesnio kartėlio, net ir varžybų metu į PLB valdybos pirmininko vieta. Bet po tautinių šokių šventės pasirodė žurnalistų aprašymai ir atsiliepimai apie šventę ir kitus vykusius renginius, sukėlė audrą lietuviškoje spaudoje.

„Teviškės Žiburiuose“ (1988.VII.19 ir 26) per du numerius pasirodė Alfonso Nako plati šokių šventės, susitikimų, priėmimų, balių apžvalga su viena kita teisiniais veiksmais. Patiems prašytis reabilitacijos yra žeminantis nekaltą žmogaus orumą aktas. Noriu atkreipti dėmesį į tai, jog grįžusiojo iš tremties ir jų vaikų atžalgių tebeseka sistemingi žmogaus teisių pažeidimai bei pažeminimai, šešeliniai persekiojimai. Juk iki šios dienos diskriminuojami tremtinių šeimų nariai primantį darbą, arba skiriamą aukštesnes pareigas. Reikalaujama reabilitacijos dokumentų. O reabilitacijos tempai tokie, jog šio darbo gali užtekti net kelioms kartoms. Juk per 300,000 tremtinių vien Lietuvoje.

Viešėdamas mūsų respublikoje TSKP CK politinio biuro narys CK sekretorius Aleksandras Sokolovas kalbėjo, jog respublikos vadovybei perduota spręsti šiuos klausimus, todėl laukiami respublikos vadovybės ryžtingų ir operatyvių veiksmų, nes tai labai reikalinga mūsų vyriausybės sušlavusiam pastikėjimui įgyti. Kai kurie oficialūs respubli-

kos tarybiniai istorikai teigia, jog 1918 metais „buržuazija pasmaugė revoliuciją Lietuvoje“. Iš laiko perspektyvos žiūrint, galima to laikotarpio vyksmą vertinti ir kitaip. Juk po V. Lenino mirties iki 1940 metų Lietuvos nepriklausomos valstybės metų buvo intensyviai auginama ir puoselėjama tautinė kultūra, išaugo sava inteligentija. To progreso neturėjo LitBelo partnerė Baltarusija ir užtat šiandieną Minske, Baltarusijos sostinėje nėra nė vienos vidurinės mokyklos su dėstoma baltarusių kalba, nekalbant jau apie aukštąsias mokyklas. Tokio likimo būtų susilaukusi ir Lietuva.

aprašiusi savo kelionės įspūdžius po Australiją, bet kad nebūtų mačiusi ar girdėjusi apie kelių jaunuolių piktas išdaigas, sunku patikėti. Nebent buvo susitarusios su mama, kad viena rašo vienu klausimu, o antra visą dėmesį skiria vandalizmo veiksams išryškinti.

Apie nelemtus vandalizmo reiškinius, pirmoji paskelbė Ald. Palukaitienė „Draugo“ 1988.VII.28 d. laidoje. Tarp kitko ji rašo: „Paašiškoje, kad iš penktadienio į šeštadienio naktį (iš liepos 1-mos į 2-ą. A.J.) Whidden Hall patalpose tautinių šokių grupės pradėjo daryti šūnybes. Jie buvo be vadovų“. Iš tolimesnio aprašymo aiškėja, kad triukšmas ir vandalizmas pasikartojė ir kitomis dviem naktimis. Tai Chicago ekskursijos ir tautinių šokių šventę organizatorės nusiskundimas. Minima ir padaryti nuostolių suma.

Ne mažesniu susirūpinimu atsiliepia ir A. Likanderienė „Draugo“ 1988.VIII.3 d. laidoje straipsniu „Ivykiai kartojasi“. Pasidžiaugusi puikiai praėjusia tautinių šokių švente, plačiau sustoja prie kelių jaunuolių elgesio apgyventose universiteto bendrabučio patalpose. Straipsnyje pasigendame tikslumo ir įvykių chronologinio nuoseklumo. Rašo: „Už kelis ar net vieną blogą klūna visiems... O ateinančiai šokių šventei visuomenė turėtų pagalbėti, ar verta aukoti pinigų vandalams iš kalemų išpirkti...“

Į prašymus atsiliepė V. Statkus – „Reikia faktų ir išvadų“. „Draugas“ 1988.VIII.10 d. VI. Bakūnas – „Dėl priekaito jaunimui“. „Draugas“ 1988.VIII.17 d. Tomas Danta, Philadelphiajos „Aušrinės“ tautinių šokių grupės šokėjas, „Draugas“, 1988.VIII.18 d. – „Vienas iš dviejų tūkstančių jaunimo balsų“ Edvardas

Tuskenis – „Jaunimas dar ne visa tauta“, „Draugas“, 1988.VIII.23 d., Algimantas S. Gečys – „Nusikaltimai tautiniuose šokiuose“. „Draugas“, 1988.VIII.24 d.

Šie gausūs atsiliepimai į vandalų išsišokimą parodo lietuvių visuomenės reakciją ir susidomėjimą. Nė vienas nepagrįstas vandalizmo veiksmų ir jų atlikėjų, bet ieškojo būdų, kaip ateityje apsisaugoti nuo panašių veiksmų ir jų vykdytojų. Tai labai gerai ir naudinga ateitį.

Iš čia minėtų atsiliepimų pora yra jaunesniųjų, kurių mintys vertos plačiau pakomentuoti. T. Danta apžvelgia nelemtus įvyki, dalinai mato savo akimis, nes dalyvavo šokių šventėje ir buvo apnakydyntas tame pačiame McMaster universiteto Brandon Hall bendrabutyje. Straipsnis prašytas nuosekliai, padarytos pastabos ir pasiūlymai ateitį.

Idomesnis ir žurnalistine pamoka duodantis straipsnis yra, kaip pats prisistato, jauno lietuivio Edvardo Tuskenio. Pamokos ką ir kaip žurnalistai turi rašyti ir pats neišvengia bendrybių.

Al. Likanderienė savo samprotavimus baigia: „...niekaip negaliu suprasti, kodėl gerų tėvų, geri vaikai staiga sulaukė. Neaiškinu, kad ir mes taip darėm ar kai tai yra jaunystės išdaigos. Nei aš taip dariau, nei mano tėvai, nei mano draugai, nei jų tėvai, nei tai yra jaunystės išdaigos. Laužyti ir gadinti svetimą turtą yra kriminalinis nusikaltimas. Ir kultūringos gražios mūsų tautinių šokių šventės nublunka prieš kelių chuliganų padarytą žalą“.

Ed. Tuskenis iš to daro tokias išvadas: „Aiškus A. Likanderienės suskirstymas – nei vienas iš mūsų (vyresniųjų) tokių dalykų nedarydavome, o visi jūs (jaunesnieji) tokius dalykus darote (tarp kitko, tvirtinama, kad visi lietuviai tėvai yra „geri tėvai“).

Palyginkime Al. Likanderienės ir E. Tuskenio pasisakymus ir pasidarykime išvadas. A.L. nesako, kad visi lietuviai tėvai yra geri tėvai, kaip teigia E.T.,

o stebisi „kodėl gerų tėvų, geri vaikai staiga sulaukė“. Ar nėra skirtumo?

E. Tuskenio pateiktas pavyzdys apie 1940-45 m. karo nusikaltimus, kuriais galima būtų apkaltinti visus lietuvius, turinčius daugiau 65 metų amžiaus, netinka šiam atvejui. Rašantieji kalba tik apie taut. šokiuose dalyvavusį jaunimą ir tai ne visa, o tik vandalis, o E. Tuskenio duotame pavyzdyje minimi visi lietuviai 65 ir daugiau metų. Duoda pavyzdį, kuriame telpa visa tauta – vyrai ir moterys ir pats jų laiko absurdu. Tai kuriems galams apie tai rašyti ir vesti lygiagretumą su kelių vandalų išdaigomis? Tai lyg įtaigojimas, kad, va, jūs esate didesni kriminalistai už Hamiltono vandalus.

A. Gečio paaškinimas yra naudingas, bet neišsako aiškumo ir visa įvyki, o kaip tautinių šokių šventės dalinis rengėjas galėjo plačiau atskleisti visą nelemtą įvykį.

Čia išėjo, kaip su karo metu Lietuvos istorijos rašymu. Pirmą prakalbėjo tylijo dauguma, o paskui jau ir rengėjai atėjo su daliniu paaškinimu, prisidėję teisine procedūra. Mūsų žurnalistas nėra kaip landžioji po policijos būstinę, prokuroro ar teisėjo kabinetą ir rinkti žinias. Daug paprasčiau būtų buvę, jei rengimo komitetas būtų davęs trumpą įvykių apžvalgą apie susidariusią padėtį, negu leistų gandams sklisti.

Daug atleidžiama jaunimui, bet tai dar nereikia, kad galima išnaudoti vyresniųjų ir remėjų atlaidumą ir nesiskaityti su visuomenės opinija. Jaunuolių padarytos išdaigos gali atsiliepti tolimesniam jų gyvenime, ypač politinėje karoje.

Visi pasisakiusieji daugiau ar mažiau smerkė išsišokėlių veiksmus ir užtenkamai davė patarimų ateities rengėjams. Man yra nesuprantama, kodėl mūsų žymieji žurnalistai, dalyvavę šventėje ir plačiai ją aprašę, visai nepaminėjo vandalų darbų. Ar tas neišėjo į žurnalistų uždavinį?

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORS

GREIT
PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įregistravimas nemokamas.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%–20%–30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio žalos.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS
ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

V. T. ELECTRIC CO.

Licensed, Insured — Bonded

436-6937

Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.

Vytautas Taras

Dažau namus iš lauko ir vidaus. Atlieku įvairius namų pataisymus. Skamb. Vytiui, tel. 925-5300.

LIETUVOS GINKLUOTOS
PAJĖGOS 1918-1940 M.

1987 m. pabaigoje pasirodžiusi Vytenio Statkaus parengta knyga susilaukė plataus skaitytojų dėmesio ir labai teigiamą vertinimą. Knygoje surinkti duomenys apie nepriklausomos Lietuvos kariuomenės kūrimąsi, organizaciją, mokymą, tarnybą, ginklavimą ir kt., atseit, duotas išsamus jos sudėties ir veiklos vaizdas. Aprašyta ir visa eilė kariuomenės giminingųjų organizacijų bei sambūrių. Knygoje 1040 puslapių, per 300 iliustracijų, kelios spalvotos uniformų ir ženklų lentelės, įrta kietais viršeliais. Knygos išleidimą finansavo Vydūno Jaunimo Fondas.

Kaina su persiuntimu kainuoja \$29.00, Illinois gyventojai moka \$31.00. Užsakymus siųsti: DRAUGAS 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

LITHUANIA, THE EUROPEAN ADAM

Prof. dr. JUOZO ERETO vokiškai parašyta apie Lietuvą, išversta į anglų kalbą dr. Algio Mickūno. Antroji laida 1983 m. išleido Kęstutis Butkus fondas. Tai labai gera dovana amerikiečiams, o taip pat ir mūsų jaunimui pasiskaityti apie Lietuvos istoriją ir dabartinę būklę komunistinės Rusijos okupacijoje. Kaina su persiuntimu \$4.50. Illinois gyventojai moka \$4.75. Užsakymus siųsti: DRAUGAS 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

Antano Gailiūso SAVANORIO DUKTĖ,

keturių dalių romane.

Čia pro skaitytojo akis pravedama įvairių kartų lietuvių gyvenimas ne tik JAV, bet Kanadoje, Australijoje ir Vencueloje vienos nepriklausomoje Lietuvoje išaugusios moters išgyvenimų plotmėje. Seni meilės konfliktai ir išgyvenimai naujus veikėjus randa jaunojoje išeivų kartoje.

[domiai iliustruota knyga kainuoja 9 dol. Su persiuntimu — 10.50 dol. Illinois gyventojai moka 11.30 dol. Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Ši knyga gaunama ir pas knygų platintojus.

REAL ESTATE

MLS. KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽINGINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBĮ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų išeikomoj aplinkėj, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užtekt pas.

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. PULASKI RD

DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER

284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti Danutei Ščerbaitei Mayer dėl sąžiningo parduotuvimo ir veltų jūsų namų įkainavimo.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pasiskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjų skambinti jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Vam įvertinimui skambinkite skubiai — tabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100

Atsiras apžiūrėjimui
Sekmadien — nuo 1 iki 4 v. p. p.

6110 S. Major — 5½ kamb. mūrinis su 3 miegamais kambariais, 134 modern. vonia. Liukso virtuvė su medžio spintelėmis. Gražus įrengtas rūšys. Centr. oro vėsinimas. Aluminium trim. 1½ garažo su automatinu atidarymu. Labai geram stovy. labai švari nuosavybė. Paskubėkite!

Nr. 232 — 12 butų mūrinis Bridgeporte. Po 2 ir po 1 mieg. kamb. butai. Atskirai apšildomi. Pilnas rūšys. Labai geram stovy. Peninga nuosavybė. 31st ir Racine Ave. Skambinkite dabar.

Nr. 289 — pravažiukit — netrukdykite 3452 W. 64 Place 10 kamb. namas su 7 dideliais miegamais ir 5 voniomis. Su medinėm spintelėm, modern. virtuvė didesnė už kai kuriuos salonus. Nauji elektros laidai. Nauji kilimai. Aljū. papuošimai. Didelė patalpa ir vaikams namukas žaidimui. Galimybė giminingom šeimom gyventi. Aiti St. Nick's ir Eberhardt mokyklų. Skambinkite dabar.

EVERGREEN PARK

savininkas parduoda 3-jų miegamų Ranch stiliaus namą. Pilnas rūšys. Valgomasis. Centr. oro vėsinimas. Gazu apšildymas. Atskiras garažas. Viskas puikiai stovyje. Neužimtas. \$84,600. Skambinkite 349-3238. Agentai prašomi nesikreipti.

FOR RENT

DIRSĖ APTS. — Motel sav. GENĖ DIRSĖ praneša, kad persikėlus į naują vietą, 3614-16 Gulf Blvd., St. Pete Beach, FL 33706, tel. 813-367-2668, jau pasirodė svečių atostogautojų maloniai priimti. Nuosavybė ant jūros kranto; su visais patogumais.

MŪSŲ KOLONIJOS

Kennebunkport, Me.

DVASINĖ ATGAIVA

Kennebunkporto vasarvietė šalia kultūrinių renginių, žavingos Lietuvą primenančios gamtos, turi didelę įtaką mūsų dvasinį gyvenimą. Ta įtaka plaukia iš koplyčios savo ramia aplinka ir įvairiaspalvėmis besiveržiančiomis pro spalvotus vitražus šviesomis. Daug kartų meldžiausi toje koplyčioje, kaip Lietuvoje, savo jaunatvėje. Rodos, kad grįždavo anie svajonių ir nepritejimo metai, kada kartu klūpojome kasdieną Priskelimo bažnyčioje Žaliaikalnyje, Lietuvoje ir meldėmės už ateitį, kurios tada negalėjome įsivaizduoti.

Praėjo daug laimingų ir vargingų metų šviesių ir tamsių įvykių. Kada atvykstu į Kennebunkportą ir įeinu į šią modernią koplyčią, išgyvenu seniai išgyventus jausmus ir rodosi, kad gyvenimas dar neprabėgo, kad dar yra prasmė gyventi, kaip jaučiausi anais laikais Priskelimo bažnyčioje. Atsimenu, kad sekmadieniais žmonių būdavo pilna Žaliaikalnio Priskelimo bažnyčia. Kennebunkporto koplyčia pilna prisipildė žmonių. Sekmadienį rytais kelias tarp vartų ir koplyčios pilnas abejose pusėse; net vieta kur automobiliai yra pilna. Tie trumpi prasmingi pamokslai, kurie yra sakomi, man primena mano jaunystėje girdėtus pamokslus, kurie turėjo tiek daug įtakos mano būdui besivystant.

Kennebunkporto koplyčioje pamaldų įvairumas. Penktadienį vakarais prisirenka daugelis žmonių ir vėl grožis ir vidinė giluma. Ir kasdieninės rytinės pamaldos turi savo malonumą. Kasdien atvyksta žmonių į tą didelę šventovę Šv. Antano koplyčia Kennebunkport, Me.

Šalia maldų kunigas padeda rankas ant klūpančiojo ar stovinčiojo galvos ir ištaria tam tikrus žodžius. Jis atneša besimeldžiančiam daug ramybės, Šv. Antano statula primena tikintiesiems, kad Kennebunkporte jūs galite melstis į tą šventąjį, kuris yra pavogęs, prarastų dalykų grąžintojas. Ir daugelis tikinčiųjų į jį meldžiasi. Neseniai buvo pavogta Šv. Antano relikvija, kuri suklebė susirūpinimą daugelyje vietų ir daug laikraščių apie tai rašė. Tas dar labiau išplatino pranciškonų vardą.

Aplinkiniai pastatai, kaip Kryžiaus keliai, sukurti skulptoriaus Muloko, patraukia akį ne tik tikinčiųjų, bet ir meno žinovų. Grota, turėjusi daugiau reikšmės netolimoje praeityje, gražiai apšviečiama, dabar patraukia tikinčiųjų dėmesį. Modernioji statula dailininko Jonyno, kuri buvo tarptautinėje parodoje, yra labiau susidomėjimo objektu. Fatimos Marija ir vaikai, Šv. Pranciškus, palaimintos Kateri Tekakwitha statula, visa tai objektai, kurie patraukia vasarotojų dėmesį ir priartina juos prie Šv. Antano koplyčios, kuri yra svarbiausias susidomėjimo pastatas.

Jau vasara pasibaigė ir vasarvietė rugsėjo pradžioje užsidarys. Neužmirštamai pasiliks mūsų širdyse šios karštos vasaros išgyventų jausmų prisiminimas ir mumyse dar ilgai gyvens šv. Pranciškaus dvasia, kuri yra tokia žmoniška ir meili.

Elena Vasyliūnienė

DAUGIAU STATYBŲ

Šiomet Chicagos apylinkėse liepos mėnesį buvo išrinkta 20% daugiau leidimų statyti gyvenamus namus, negu buvo tokių leidimų paimta praeitų metų liepos mėnesį.

Kennebunkporte po koncerto. Iš kairės: sol. A. Keblys, akomp. E. Dow, E. Vasyliūnienė, sol. J. Brazauskienė ir vienuolyno vyresnysis kun. J. Gailiusis, OFM.

Brangiam tėveliui

A.†A.

ADOLFUI MARKELIUI

mirus, reiškiamė giliausią užuojautą žmonai ALDONAI, dukroms RITAI ir DAIVAI ir visiems artimiesiems, prisimindami Jūsų tėvelį maldoje.

Šv. Antano parapijos mokyklos
buvusieji klasės draugai

Daina Pakalniškienė
Natalija Stukienė
Laima Whitty
Arvydas Žygas

Mūsų mielam draugui

A.†A.

ADOLFUI MARKELIUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame Jo liūdinčią žmoną ALDONĄ ir dukras DAIVĄ ir RITĄ.

Ada ir Pranas Sutkai

A.†A.

ADOLFUI MARKELIUI

mirus, nuoširdi užuojauta Jo žmonai ALDONAI ir visai šeimai.

Dr. Juozas ir Giedra Gudauskai

A.†A.

ONUTEI RIBINSKIENEI

Detroit mirus, vyrui JURGIUI reiškiamė nuoširdžią užuojautą liūdesio valandoje.

Stasys ir Margarita Briedelis

A.†A.

JEANINE RASAI KAPOČIENEI

staiga netikėtai mirus, vyrui JONUI, dukterims RITAI, JANEI, AURELIJAI, jos motinai MARIJAI AUGUSTINAVIČIENEI, patėviui ALBINUI AUGUSTINAVIČIUI skausmo valandoje nuoširdžią užuojautą reiškia

Elena Norus
Chris Najmi
Stafanie Najmi
Diana Najmi
Marc Najmi
Moosa Najmi, M.D.

A.†A.

ALEKSANDRIA GUMBINIENĖ

STEPONKEVIČIŪTĖ

Gyveno Baltimore, Maryland.
Mirė 1988 m. rugsėjo 6 d., 11:30 val. ryto, sulaukus 79 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 39 m.
Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukters: Roma Albert ir Marija Schwartz, žentas Allen, 6 anūkai, sesuo Kazimiera Pocienė Lietuvoje ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionė buvo našlė a.a. Liongino.
Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį, rugsėjo 8 d. nuo 5 iki 8 v. v. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.
Laidotuvės įvyks penktadienį, rugsėjo 9 d. Iš koplyčios 9:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę dukters, žentas ir anūkai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A.

STEPHANIE A. SAMULEVICH

Gyveno Worth, Illinois.
Mirė 1988 m. rugsėjo 4 d., sulaukus 79 m. amžiaus.
Pasiliko dideliame nuliūdime 3 broliai Bruno Klemka su žmona Bernice, Vito Klemka ir Walter J. Klemka su žmona Aldona, brolio vaikai: Angela ir Linda ir kiti giminės Lietuvoje.

Velionė buvo našlė a.a. Jono.
Priklausė Lietuvos Vyčiams.
Kūnas bus pašarvotas trečiadienį ir ketvirtadienį nuo 2 iki 9 v.v. Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 Street.
Laidotuvės įvyks penktadienį, rugsėjo 9 d. Iš koplyčios 10:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę broliai ir giminės.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

Mūsų mylima mamytė, uošvė, senelė ir prosenelė

A.†A.

APOLONIJA PUŠINSKIENĖ

Viešpaties pašaukta užbaigė ilgą šios žemės kelionę 1987 metų rugsėjo 14 d. Jos netekimo skausmas ir liūdesys negėsta ir ji tebėra gyva mūsų mintyse, širdyse ir maldose.
Jos mirties metinių proga už velionės sielą bus atšaukiamos Šventos Mišios: Chicagoje — rugsėjo 10 d. (šeštadienį) 9:30 v. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Tos pat dienos vakare 5 val. Šv. Mergeles Marijos Gimimo bažnyčioje. Rugsėjo 14 d. — Beverly Shores, Ind., Putname, Kanadoje Tėvų Marijonų ir Tėvų Jėzuitų koplyčiose.

Visi a.a. Apolonijos giminės, draugai ir pažįstami maloniai prašomi pasimelsti už jos sielą.

Visiems nuoširdžiai dėkingi: duktė, žentas, sūnūs, marta, anūkai ir proanūkai.

A.†A.

KAZIMIERUI ŠALKAUSKUI

mirus, fil. dr. NIJOLĖ ir fil. dr. TOMĄ REMEIKIUS, vaikaičius fil. dr. GINTARĖ, fil. ANDRIJŲ, senj. PETRĄ ir fil. DANUTĘ CUNNINGHAM nuoširdžiai užjaučia ir liūdi

Akademio Skautų Sąjūdžio
Čikagos skyrius
„Mūsų Vytis“
Vydūno Jaunimo Fondas
Akademines Skautijos Leidykla

A.†A.

EDVARDUI ZATORSKIUI

mirus, jo žmoną SOFIJĄ giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Janė ir Ignas Statkevičius

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1988 m. rugsėjo mėn. 8 d.

5

P A D Ė K A

A.†A.

LIUDAS MONTRIMAS

Mirė 1988 m. rugpjūčio 10 d. ir buvo palaidotas rugpjūčio 13 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Nuoširdi padėka Šv. Baltramiejaus parapijos kun. klebonui William Zavaski už maldas koplyčioje, už atnašautas gedulo Mišias, už nuoširdų pamokslą ir išpūdingą giedojimą velionio prašyta giesmė bažnyčioje.

Širdingas aciū Šv. M. Marijos Gimimo par. klebonui kun. J. Kuzinskui už maldas, atsisveikinimo žodį ir už palydėjimą į kapines.

Aciū Julijui Širkai už atsisveikinimo žodį prie kapo.
Aciū mano seserėioms: Vidai Kosmonienei, Elenai Skališienei, Zitai Širkienei, Jean Montrimui, Mary Montrimui su šeimomis, kurios stengėsi mano gyvenimą palengvinti sunkiausiose gyvenimo valandose.
Esu labai dėkinga gailestingai seselei Chris Hammerland per ilgų metų slaugimą.

Širdingai dėkoju giminėms, draugams bei pažįstamiems su velioniu atsisveikinusiems ir palydėjusiems į Amžinojo Poilsio vietą.

Aciū už paguodos žodžius, šv. Mišių aukas, gėles ir užuojautas.

Aciū visiems karsto nesėjams.
Aciū laidotuvių direktoriui Edward Petroschius.
Suteik Viešpatie brangiam Liudui amžiną ramybę.

Giliame skausme likusi žmona Joana ir giminės.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

APYLINK MUS

x Irena Kerelienė, „Draugo“ renginių komiteto narė, atidarys balių rugsėjo 25 d., sekmadienį, Martinique restorano pokylių salėje. Balių su menine dalimi, kurią atliks estradinė dainininkė sol. Violeta Rakauskaitė-Stromienė, rengia dienašio „Draugo“ renginių komitetas su talkininkais. Stalai jau visi užimti, balius yra pilnas. „Draugas“ džiaugiasi, turėdamas tiek draugų Chicagoje ir apylinkėse.

x Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje atleidai prasideda šiandien, bet vakar vakare 7 val. jau buvo šv. Mišios ir pamokslas, kurį sakė kun. Antanas Švedas, ilgai dirbęs tarp lietuvių ir vietinių Argentinijoje. Šeštadienį šv. Mišios bus 10 val. dienos, taip pat ir pamokslas. Sekmadienį 2 val. p.p. iš Marijos aukšt. mokyklos kiemo pradės procesija ir eis į bažnyčią, kur bus pamokslai lietuvių ir anglų kalbomis. Kviečiami ir iš kitų parapijų Šiluvos atlaidoose, ypač procesijoje sekmadienį dalyvauti.

x LB Cicero skyrus valdyba rugsėjo 11 d., sekmadienį, tuoj po lietuviškų šv. Mišių, apie 11:30 val. Šv. Antano parapijos salėje rody video filmą apie įvykius lietuvių mėsos Vilniaus Vingio parke. Kviečiami visi dalyvauti.

x Mary C. Gasiūnaitės su Casey Fitzgerald užsakai prieš santuoką eina Nekalto Prasišėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke.

x „Elta“, Information Bulletin, rugpjūčio 8 nr., išėjo iš spaudos su angliška informacija apie Lietuvą ir lietuvių reikalus. Šiame numeryje rašoma apie naują kardinolą Vincentą Sladkevičių, apie demonstracijas Hitlerio-Stalino staties sukakties proga ir kt. Prieš dar duodama apie demonstracijas okupuotoje Lietuvoje.

x St. Xavier College, 3700 W. 103 St., registruoja tuos, kurie nori klausyti rudenio sezono. Registracija yra rugsėjo 9-11 dienomis. Čia gali registruotis vyresni kaip 23 m. amžiaus. Informuotis tel. 779-3300, ext. 224.

x Vl. Balčiūnas iš Sarnia, Ont., Kanada, gražino laimėjimų šaknelę, pridėjo didesnę auką ir pasiskundė, kad esąs jau 83 metų amžiaus ir akys sudaro sunkumų skaityti. Ačiū už auką.

x ALRKF-jos Jaunimo Stovyklai DAINAVA reikalingas ūkvedys. Pageidaujama pensininkų šeima (vyras ir žmona). Jų dispozicijoje būtų patogus, naujai įrengtas namukas pačiame stovyklos rajone. Del smulkių darbu ir atlyginimo sąlygų prašoma kreiptis į J. Damušienę, šiam reikalui Dainavos pavestą įgaliotinę tel.: 312-460-8001.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimėjais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI7-7747.

x Mutual Federal Savings ieško kasininko-ės (teller) pilnam laikui. Reikia mokėti rašyti mašinėle. Skambinti 847-7747.

x Pedagoginis Lituanistikos institutas darbą pradės šį šeštadienį, rugsėjo 10 d. Registracija — 9 val. Studentų krikštynos, susipažinimas su instituto tvarka ir vaisės — 10 val. ryto. Visi aukštesniasios lituanistikos mokyklas baigusieji yra kviečiami lankyti institutą ir stiprinti savo lituanistikos žinias bei pasiruošimą našesniai dalyvavimui lietuviškame visuomeniniame gyvenime.

x Chicago aukštesnioji lit. mokykla, veikianti Jaunimo centre, mokslo metus pradeda šį šeštadienį, rugsėjo 10 d. Registracija 9 val. ryto, 9:30 val. pamaldos, paskui sutrumpintos pamokos. Pirmąją mokslo metų dieną mokiniai galės važiuoti namo 12 val.

x Jim Liautaud ir dr. Mindaugas Vygantas lydės modeliuotojas į sceną ir patys rody šio rudens sezono madingą vyrų aprangą Putnamo seselių rėmėjų rengiamame madų parodoje spalio 16 d. Jaunimo centre.

x „Lituanica — Lith“ futbolo komanda pirmąsias rudens rato pirmenybių rungtynes žais šį sekmadienį, rugsėjo 11 d., prieš stiprią turkų „Bullets“ komandą. Rungtynės vyks Marquette Parko aikštėje. Pradžią 3 val. p.p. Visi futbolo mėgėjai kviečiami savo dalyvavimu paremti „Lituanicos“ entuziazmą ir kovingumą dviasia.

x Kun. Stanley J. Saplis, MIC, Thomson, Conn., gražino laimėjimų šaknelę, pridėjo auką ir palinkėjo geros sėkmės. Nuširdus ačiū už auką ir linkejimus.

x Gimnazistams organizuojama nauja tautinių šokių grupė. Repetacijos tikriausiai vyks kas antrą penktadienį Buffalo Grove arba Arlington Heights rajone. Del informacijų kreiptis į Indrę Tjūnėlienę, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, Ill. 60089 tel. 312-537-7949. Visi jaunuoliai kviečiami registruotis.

x Vytautas Šeštokas, Los Angeles, Cal., mūsų bendradarbis, Sig. Dailidė, Brookfield, Ill., Z. Sipavičius, Gulfport, Fla., įvairiomis progomis atsiuntė po 25 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Dalia Korte iš San Diego, Cal., gražino laimėjimų šaknelę, užsakė naujausių leidinių savo seseriai Gražinai Reskevičienei su vyru Albinu, Omaha, Nebraska, ir pridėjo 38 dol. auką. Labai dėkojame.

x Eleonoros Marčiulionienės keramikos dailės paroda įvyks Čiurlionio Galerijoje, Jaunimo centre rugsėjo 16-25 d. Parodos atidarymas bus penktadienį, rugs. 16 d., 7:30 v.v. Galerijos valandos: penkt. 7 v.v. iki 9 v.v. — šešt. — sekm. 11 ryto iki 7 v.v.

x Klaidos atitaisymas. Nuširdžiai apgailestauju ir labai atsiprašau Ped. Lit. Instituto dir. p. Stasę Petersonienę ir to Instituto Etnografinio ansamblio vadovą miela p. Arvydą Žygą, kad, 1988 m. rugpjūčio 15 d. vakare D. Petkaus laidotuvių kopyčioje vykdant atsisveikinimą su mano brangia žmona a.a. Teodora Serapinienė, Jūsų, tarusių pagarbai jautrius, o p. Arvydo išsamius ir didžiai prasmingus su tauria Velione atsisveikinimo žodžius, — mano paruoštame PADEKOS tekste, atspausdame rugpjūčio 31 d. laidoje, dėl mano kaltės Jūsų pavardės tapo praleistos. — Tai mano didelio pervargimo padarinys? — Tikiuosi, kad tai suprasite ir man atleisite. Ignas Serapinas

(sk)

(sk)

Po Lietuvių Kunigų Vienybės seimo dalyviai susitinka su kongresmanais John Miller ir Edward Feighan, kurie pirmininkauja kovai už pabaltiečių, ypač jų religines teises. Iš kairės: kun. Jonas Rikteraitis, prel. Vytautas Balčiūnas, kun. Paul Gillis, kun. Placidus Barius, kun. Jonas Pakalniškis, kun. Albertas Conton — Kunigų Vienybės pirm. kongr. John Miller (R-WA), prel. Algimantas Bartkus, kong. Edward Feighan (D-OH), kun. Petras Cibulskis, kun. Stasys Raila, vysk. Paulius Baltakis, kun. Francis Karvelis ir kun. Vytautas Pikturka.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

JONUŠO STIPENDIJA ROBERTUI VITUI

Vienuoliktoji Broniaus Jonušo stipendija lituanistiką studijuojančiam jaunuoliui šiais metais paskirta Robertui Vitui. Robertas yra baigęs Pedagoginį lituanistikos institutą ir jame jau skaito Lietuvos istorijos paskaitas. Šiuo metu baigia ruošti disertaciją apie Amerikos nepripažintą Lietuvos okupaciją. Savo politinių mokslų studijose yra išskėles ir daugiau lituanistinių problemų, pvz. mesterio laipsniui gauti tarp kitų temų parašė tezė apie civilinės ir karinės administracijos ryšius Antano Smetonos prezidentavimo metu. Apie Lietuvos ir Lenkijos santykius prieš II pasaulinį karą keliais atvejais yra rašęs „Lituanus“ žurnale. Kitais istoriniais ir politiniais klausimais bei politinio turinio knygų recenzijų paskelbė amerikiečių spaudoje.

Labai gerai moka žodžiu ir raštu lietuvių kalbą, tai nemaža rašinių parašė „Draugui“, „Mūsų vyčiui“ ir kitoje skautiškoje spaudoje. Įvairiomis progomis skaitė paskaitų Chicagoje ir Dainavoje. Bet labiausiai yra žinomas kaip Lituanistikos studijų ir tyrimo centro darbuotojas nuo pat to centro isikūrimo.

x Juozas ir Birutė Šakiai, Des Plaines, Ill., lankėsi „Drauge“, pasirinko įvairių leidinių už didesnę sumą ir ta proga paukukojo 50 dol. dienaščio stiprinimui. Nuširdus ačiū.

x Rež. Petras Maželis, Los Angeles, Cal., Monika Duda, Kugawang, Ont., Kanada, Regina Puras, Richmond Hills, N.Y., Antanas ir Marija Kiziai, Palm Springs, Cal., V. Kežinaitis, Hamilton, Kanada, kiekvienas atsiuntė po 20 dol. dienaščio paramai ir gražino laimėjimų šaknelę. Nuširdus ačiū.

x Daiva Baršketis, Chicago, Ill., kuri dirba lektuvų bendrovėje ir dažnai skraido tarp Europos ir Amerikos, gražino laimėjimų šaknelę su 37 dol. auka. Nuširdus ačiū už lietuviško žodžio palaikymą.

x Julius Lintakas, Oak Lawn, Ill., J. Brazys, Ormand Beach, Fla., kiekvienas paaukojo po 20 dol. ir gražino laimėjimų šaknelę. Nuširdus ačiū.

x Izabelė Malakauskas, Watertown, Conn., gražindamas laimėjimų šaknelę, atsiuntė 22 dol. auką. A. Karaitis, Union Pier, Mich., atsiuntė 20 dol. Nuširdus ačiū.

Dr. Robertas Vitas

Šiuo metu jis Centro vicepirmininkas ir nuo 1986 Kristanavičiaus fondo tarybos ir valdybos pirmininkas. Tas fondas, kaip žinome, padeda išlaikyti centrą, sumoka dalį nuomos ir tokiu būdu prisideda prie Jaunimo centro išlaikymo. Taigi reta kas, būdamas tokio jauno amžiaus, taip būtų ištraukęs į pozityvų lietuvišką veikimą.

Robertas nuo mažų dienų aktyvus skautas, o dabar ir „Krivulės“ redaktorius. Parengė ir suredavo kelis mažesnius LTSC leidinius ir stamboką apžvalginį apie Pedagoginį lituanistinį institutą. Jo mokslinė ir visuomeninė veikla atkreipė daugelio dėmesį ir tinkamai vertinama. Bėlika sveikinti Robertą ir palinkėti labai geros sėkmės lietuviškoje dirvoje, būti pavyzdžiu kitiems jaunuoliams.

Beje, šios stipendijos (1.000 dol.) mecenatė ir yra Emilija Jonušienė, muziko ir kompozitoriaus Broniaus Jonušo našlė, gyvenanti Omahoje, Nebraskaje. Ji savo vyro atminimui ir įsteigė šią kasmetinę stipendiją. Iki šiol stipendijas gavo jau pen-

Keturi Lietuvių Bendruomenės tarybos nariai: dr. K. Ambrozaitis, dr. A. Razma, Birutė Jasaitienė ir Danguolė Valentaitė.

PUIKI IŠSKYLA

Rugpjūčio 14 d. L. Kr. dem. s. gos Chicago skyrus savo artimais draugais turėjo išskylą į Willows Springs pas Vl. ir L. Šoliūnus. Dalis narių ir svečių atvyko autobusu, kiti atvažiavo savo automobiliais. Iš viso buvo Šoliūnų svečių apie 60.

L. Šoliūnienė su kaimynėm tartininkėm visiems svečiams paruošė labai turtingus pietus. Šoliūnų sodyba buvo paruošta visų svečių atėjimui. Buvo gal daugiau kaip 10 sustatytų stalų

sodyboje, tarp medžių netoli mažo upelio.

Skyriaus pirmininkas J. Jokubka sukvietė svečius arčiau prie vieni kitų trumpam pokalbiui. Vl. Šoliūnas padėjo visiems atsilankiusiems ir priminė L. Kr. Dem. veiklos svarbą. Sąjungos pirm. A. Rudis papasakojo apie Europos Kr. Dem. veikimą. Dr. A. Statkevičius keliais bruožais priminė okupuotos Lietuvos lietuvių veiklą. Iškyloje dalyvavo rečiau kur sutinkami Kar. Pabedinskas. Pabedinskas, iš tolimesnių vietovių Kačauskai, Dubauskai ir kiti.

Namo išsikirstė visi pakilia nuotaika apie 5 val.

Jonas Jokubka

MEILĖS ŽODIS PRIE ALTORIAUS

Queen of Universe bažnyčioje, Chicagoje, rugsėjo 3 d. įvyko vedybos inž. Arūno Broniaus Polikaitis su Laura Ann Korsak. Abudu jauni intelektualai. Arūnas Polikaitis baigęs Done-laičio aukšt. mokyklą, Grandies šokėjas, ateitininkas, Illinois universitete baigęs mechaninę inžineriją ir dabar, dirbdamas Werner bendrovėje, siekia magistro laipsnio. Jo motina — dantų gydytoja dr. Aurelija Polikaitienė, o tėvelis inž. Bronius Polikaitis.

Jaunoji — Laura Ann Korsak, taip pat Illinois universitete baigusi verslo studijas, dabar dirbdama rinkų analizės srityje, siekia magistro laipsnio.

Bažnyčioje apeigas atliko kun. Norbertas Wachowiak šv. Mišias koncelebrudamas su prel. J. Prunskiū, kurie vienas angliškai, kitas lietuviškai jaunesiems palinkėjo laimės.

G. Vyr. pabrolys buvo Viktoras

IŠ ARTI IR TOLI

JA VALSTYBĖSE

— Ryšium su įvykiais Pabaltijo kraštuose Lietuvos atstovas Washingtono kartu su Latvijos bei Estijos atstovais turėjo ilgą pasitarimą su Valstybės departamento ryto Europos skyriaus direktoriumi ir jo padėjėjais. Susitikime dalyvavo taipgi neseniai Pabaltijo skyriaus vedėju paskirtas John W. Zerolis. Pasitarimo tikslas buvo galimai išsamiau painformuoti Valstybės departamentą apie padėties evoliuciją Lietuvoje, Latvijoje bei Estijoje ir padaryti atitinkamas išvadas. Šia proga reikia pasidžiaugti, kad Valstybės departamento Pabaltijo skyrius buvo sustiprintas ir visiškai atskirtas nuo kitų valstybių reikalų.

VOKIETIJOJE

— A. a. dr. Stasys Grigaliūnas, teisininkas, mirė gegužės 26 d. Koenigsteine. Palaidotas Huettensfeldo kapinėse prie žmonos a.a. Julijos, mirusios 1972 m. Laidojimo apeigas atliko kun. J. Dėdinas, padedamas šešių Vasario 16 gimnazijos mokinių. Prie vargonų buvo A. Paltinas. Kalbėjo velionio jaunystės draugas J. Lukošius. Velionis buvo gimęs 1906 m. liepos 16 d. Norkūnuose. Studijavo lituanistiką, dirbo teatre, Heidelberge padarė teisės mokslų daktaratą. Pavėlavė visą savaitę iš okupuotos Lietuvos atvyko jo sūnus Stasys ir brolio duktė Viltija.

— A. a. Norbert Alfred Liedtke, evangelikų Bažnyčios vyr. administratorius, mirė liepos 14 Hannoverėje. Evangelikų vardu atsisveikino kun. F. Skėrys, kun. K. Klumbys ir LB pirm. R. Bačiulis. Buvo gimęs 1929 m. sausio 25 d. Klaipėdoje. Daug padėjo evangelikams lietuviams.

Suskambėjus „Žaros“ orkestrui, plojimais buvo sutikti jaunavedžiai. Laikantis tautinių tradicijų jaunavedžiai su palyda pralindo pro tautinių juostų tiltą. Buvo sutikti su duona, druska ir vynu. Sutiko jaunavedžių tėvai.

Dana Mikužienė gražia lietuvių ir anglų kalba pravedė programą taikliai ir linksmai supažindindama su pabroliais ir pamergėmis. Išsukė ir daugelį giminių ir artimųjų, suvažinusių iš Los Angeles, Detroito, Floridos, Colorado, Missouri ir kitų vietų. Atvykusieji net iš Kauno giminačiai mok. Eglė ir inž. Juozas Lingvavičiai šiltai žodžiais lietuviškai ir angliškai pasveikino jaunavedžius. Nuširdžiai prabilo jaunosios tėvas Norbertas Korsak ir jaunojo tėvas inž. Bronius Polikaitis, reikšdami jiems linkėjimus ateičiai ir sveikindami svečius. Pirmas pabrolis V. Gudą sveikindamas pakvietė iškelti taurę šampano ir sugiedoti Ilgiausių metų. Jaunavedžių vardu padėjo Arūnas. Palaiminus valgius kun. N. Wachowiak, vyko ypatingai skaniai paruošta vakarienė.

Prie stalų skambėjo lietuviškos dainos. Svečiai galėjo vaisintis. Orkestro garsams suskambėjus, jaunavedžiai pradėjo šokius, kurie tęsėsi iki 12 valandos. Svečių visos vestuvių iškilmės praėjo labai patraukliai, įspūdingai, gerai iš anksto suplanuotai.

J. Daugl.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

Susijaudinęs lietuviškas jaunimas juodojo kaspino dienos minėjime Tautinėje skautų stovykloje. Nuotr. Liūdos Rugienienės